

RESSÓ

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 2, Núm. 13 - Octubre 89 - 200 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

- EXPLICACIÓ
METEOROLÒGICA
DE LA TORRENTADA.

- CAÑELLAS VISITA
VÀRIES FINQUES
AFECTADES.

- NOUS PROBLEMES
PER ALS CONILLS.

- ELECCIONS '89

CAMPANER:

Partit

Popular

Si tu creus que:

- *Els nostres padrins han de tenir una millor jubilació.*
- *S'ha de reduir l'impost de renda.*
- *Només s'ha de fer declaració del patrimoni a partir dels 40 milions.*
- *S'ha de reformar l'impost de successió.*
- *Hem de pagar menys a la Seguretat Social.*
- *Els joves han de fer més poca "mili".*
- *Hem de reduir les despeses públiques.*

I moltes coses més, per fer que d'una vegada AQUEST PAIS es posi en marxa, dia 29:

A CAMPOS:

VOTA CAÑELLAS

PARAULA QUE ET DEFENSAREM

VOTA

Partit

Popular

RESSÒ

Revista mensual
ANY 2
Octubre 1989

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:
Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS
Coordinador: Joan Adrover Mascaro
Coordinador Fotografia: Fotos Vidal

COLLABORADORS:

Pere Adrover
Miquel Adrover i Monserrat
Miquel Adrover i Mascaró
Xesc Adrover
Damià Andreu Verger
Toni Amengual
Tomeu Barceló
Tomeu Burguera
Pilar Cerezuela
Flo Combis
Sebastià Covas
Joana Dora
Damià Huguet
Joan Juan Pons
Clementina Kokkelink
Josep Lladó
Jaume Lladó
Cosme Mas
Gori Mas
Magdalena Mas
Julià Mascaró
Joan Monserrat
Miquel Monserrat
Pere Ollers
Magdalena Rigo
Antònia Serra
Antònia Sitjar
Núria Vives
Sebastià Moranta

COLLABORACIÓ ESPECIAL

Agustí Jansà i Clar

(Director del Centre Meteorològic Zonal de Balears)

Subscripció: 2.200 Ptes. anuals
Preu d'aquest exemplar:
200 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Depòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

PORTADA: FOTO VIDAL

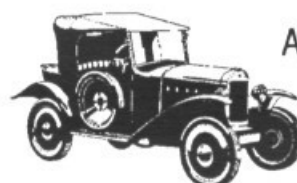
L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exerciten el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista Ressò.

- Editorial	P. 4
- Lletres a la tieta	P. 5
- Gloses Torrentada a Campos.	P. 6
- Diuen que	P. 7
- Cartes dels Lectors	P. 8
- Meteorologia i Inundacions	P. 9
- Mapa dels Torrents	P. 13
- Visita del President Cañellas	P. 14
- Ajudes Oficials a les persones afectades per inundacions	P. 15
- Entrevista	P. 16
- Fent una volta per la vila	P. 18
- Medi Ambient	P. 20
- Opinió	P. 22
- Salut	P. 24
- Pel seu nom els coneixereu	P. 25
- Notes d'Església - Grup Ràdio Afecionats - Call Vermell Ràdio	P. 26
- Esports	P. 27
- Eleccions 89	P. 28

CORDAM CADIRES

Carrer Síquia, 70 Tel. 65.03.25
07630 CAMPOS

AUTO - ESCOLA COVAS

Antoni Covas i Burguera

Carrer Síquia, 72 - Tel.65.00.81
07630 CAMPOS (Mallorca)

Sabem cap on anam?

Les Normes Subsidiàries del Terme Municipal de Campos que estan exposades al públic preveuen unes superfícies urbanitzables, entre Sa Ràpita i el Camí dels Presos, amb cabuda per a milers de persones. Més en general, consideren que dins el terme de Campos s'hi podran encabir més de seixanta mil persones.

És a dir devers deu vegades el nombre actual de campaners.

I, considerant que el nostre Terme és de l'illa de Mallorca, per avaluar les conseqüències d'aquesta planificació (dubt que sigui adequat d'anomenar-ho "planificació", cal prendre en consideració les previsions per a tota l'illa, que en general tenen un to semblant.

Si ho feim, probablement ens posarem les mans al cap.

A Mallorca manca un debat públic sobre el model de país que volem. La gent no s'hi interessa. Fa l'efecte que només veuen les pessetes que, presumiblement i molt hipotèticament, podrem guanyar avui horabaixa, i que no pensam en demà, ni en demà-passat, ni en l'any que ve.

Enguany hi ha hagut alarma perquè les reserves d'aigua s'acabaven. Què succeirà si Mallorca ha de suportar el doble, el triple o el quàdruple de població? I concretament a Campos? ¿Ens interessa, econòmi-

cament i socialment, a nosaltres mallorquins, una illa estibada de gent? I, maldament ens interessi, és possible, això? I pel que fa a l'ecologia (encara que molts se'n regalin)? I la nostra identitat com a poble? En una paraula, i la nostra qualitat de vida?

Fa un parell d'anys que inversors estrangers que vénen a Mallorca per fer prospeccions amb vista a construir-hi o a comprar-hi (i parlem-ne, d'aquesta compra que grups estrangers fan de grans superfícies de Mallorca!), se'n tornen cap a casa seva dient que "Mallorca no és tal com els l'havien descrita, que hi ha massa gent, massa brutor, que no els interessa, que no hi trobaran la natura incontaminada que ells cercaven". Els fan por i oll totes aqueixes urbanitzacions començades i no acabades, aquests caramulls de ciment, la desaparició precisament d'allò que ells cerquen: un país atractiu.

Els mallorquins solem bravejar de seny. En aquest cas, no pareix que de seny en tinguem gaire, vist que ens llançam de cap a una situació que, ens pensam, ens enriquirà, sense que, públicament i efectivament s'hagi fet cap casta de previsions, econòmiques, ecològiques, socials, etc., en forma global.

Hi pegarem de cap, com tantes vegades? sabem on volem anar i on anam?.

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

**TRANSPORTS
MESQUIDA**

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

vins bernat

ELABORACIÓ PRÒPIA

embotellador núm. 5929 P.M.

Carretera Felanitx, Km. 1,600
Tel. (971) 65.09.45
07630 CAMPOS
(MALLORCA)

Lletres a la tieta

Octubre, 89

Benvolguda tieta, esper i desig que en rebre aquestes línies el vostre ànim sigui d'allò més, el nostre, a poc a poc, es va recobrant.

Per començar agrair-vos la prompta resposta a la meva carta, frissava de saber que trobàveu de tota aquella aiguada que ens va venir a sobre el propassat 6 de setembre. Com podeu suposar aquesta ja és una data que ha entrat a ser part de la història campanera, és, malauradament part de la nostra història. Adesiara, quan algú parli del 3er dia de la 37ena setmana del 1989, sens dubte haurà de fer referència a la torrentada, a la torrentada del dia de Sant Eugeni i de Sant Sacaries.

En relació a la torrentada se n'han sentides moltes i moltes més que n'haurem de sentir però cap com la que seguidament pas a contar-vos; un d'aquells que ho saben tot em va assegurar que ell sabia que això havia de passar, ho veia venir, fins i tot sabia els litres d'aigua que caurien, havia vist senya (dotze dotzenes de punyides a un genoll, que vénen a ser uns 150 litres d'aigua per metre quadrat), jo no vaig voler deixar passar l'oportunitat de demanar alguna cosa més a l'endeví i per això i aprofitant la seva bona disposició vaig demanar-li qui seria el nou sergent de la policia municipal i qui serien els cabos, em va mirar amb cara de ranci i fent un signe amb els dits (semblant al de victòria però capgirat) es va pegar uns copets al call de la ma, el més estrany però, va ser el que em va dir: "mai no m'ha agradat jugar l'escambrí a la destapada".

Ara tieta i deixant de banda el brou, que n'hi ha, us vull contar un altre fet tan real com l'anterior i que sense tenir-ne cap gana ni una vaig haver de viure:

Un dissabte anava de compres, dins la botiga em vaig topar amb en Xisco, "el fill del foraster ros", teníem gent davant i per passar l'estona encetàrem conversa, quan li va arribar el seu torn el dependent el va escometre en castellà; ja sabeu que en Xisco no va néixer a la vila però sempre xerra en mallorquí, no li va agradar massa aquell fet i totd'una ho vaig comprovar

- "Em podeu xerrar en mallorquí, l'entenc i el parl tan bé com vós"(emprenyat).

- "Perdona hombre, perdona" va dir el botiguer. Ell ja no va voler res i va sortir escampant pestes.

Avui he tornat a veure en Xisco i d'entrada m'ha dit que els mallorquins ens creïem superiors en tot i per tot, jo he quedat fred i quan he reaccionat li he demanat una explicació.

- Mira! -m'ha dit- quan una persona gran parla amb una criatura s'acosta al seu món i li diu coses com "be" "nyam" "pete" "ti" i es pot entendre ja que els coneixements del menut són molt pocs encara.

Això mateix és el que fa un mallorquí bordegàs quan parla amb un suposat foraster, entra en el seu món, com si ser foraster volgués dir ser bàmbol, com si un foraster no pogués, fer el que normalment fa un mallorquí; si vosaltres sabeu parlar en dues llengües perquè cony no n'hem de saber nosaltres? us pensau ser el centre de l'univers i que nosaltres som allò que hi ha uns dits més avall de l'agulleta.

Anau malament! això de fer parts i quarts amb la gent té un nom molt lleig. No sabeu el que voleu i llavors parlau de castellufos i de normalització i d'altres pardalades del mateix estil".

Tot això, tieta, m'ho ha dit sense perdre alè, anava cremat i m'ha deixat sense acomiadar-se. Crec que no em mereixia tal escena però així mateix pens que ell té part de raó, no ho creis vós?. A en Xisco li recomanaré que vagi alerta, el poden agafar per un fanàtic nacionalista i qui sap si voldran saber si té un amagatall amb dinamita; ell, sabeu que ho és de dèbil, trobar la mare dels ous ha superat les seves forces!!.

Bé tieta, poques coses més, tal vegada recordar-vos que la fira és aquí i que si no us n'he dit ni cinc cèntims és perquè encara no n'he sentit parlar, no s'esperen grans miracles, menys mal que aquesta diada depèn de la gent que hi participa.

Adéu tieta!

Oblidava dir-vos que som a temps de promeses, cadascú sabrà el que més li convé.

D'allò altra ja no en parli, la merda com més la remenen més pud.

- Torrentada de Campos -

Vull escriure un repertori d'un fet que a Campos passà p'es qui és viu i es qui vendrà almanco podrà contar un fet tengut per histori-.

Es dia sis de setembre de mil nou-cents vuitanta-nou dins Campos una tempesta mos va donar molt de brou.

Era sa dematinada amb una gran tempestat després d'estar ja aixecat quan vengué sa torrentada.

Vaig intentar tancar portes així com millor podia, però s'aigo m'empenyia no bastant ses meves forces.

Per dins sa casa n'entrava, per on entrava no ho sé, es remei més bo de fer era pujar a dalt sa sala, però s'aigo augmentava, pensament molts en vaig fer.

Dos néts, dona i cunyada allà dalt anàrem pujant, per ses finestres guaitant es quadro que es presentava així com 'nava augmentant.

Jo encara per dins la casa anava trastos replegant. No tenint més solució vaig pujar damunt es rentador veient s'aigo que passava, però molt poc gust donava, se n'ho duia per davant.

Si miraves en rodó lo que sa vista donava pareixia estar dins mar amb la casa envoltada. Amb tanta força pegava tot lo que davant trobava cap endavant arrossegava sense poder anar a agafar-ho.

Per dins la casa arribà a agafar una tal alçada: conservadora tombada, es mobles també nedant, si és sa màquina de rentar s'aigo també la tapava.

Dins es quarto tot nedava, es matalassos tapats, ses robes d'es canviar, per dins calaixos entrava, amb un fanguet tan finet per tots es llocs se filtrava.

Es cotxo dins sa portassa quan vaig obrir vaig notar que s'aigo li va arribar per damunt es dos farols, ets "assientos" tots banyats, es papers de fang soiats, no poguérem llegir es nom.

És molt trist es trobar-se així com me vaig trobar sense auxili demanar ni tampoc es donar-ne.

De contar-ho a trobar-s'hi enmig d'una torrentada creis-me que molt poc agrada ni tan sols es pensar-hi veient que no en pots fugir. S'auxili el vàrem tenir en treure-mos amb una pala.

És molt trist haver de deixar la casa tot com estava amb sa roba ben banyada fora poder es canviar. Ses gràcies les vull donar an es que es varen arriscar a arribar fins a sa casa.

A pesar de sa desgràcia gràcies a Déu vull donar, tots mos poguérem salvar per haver estat de matinada que si de nit hagués estada alguna s'hagués negada 'ribant an es salobrar.

No falta allargar més molts saben lo que passà, qui ho ha volgut comprovar basta veure es sementers a ses soques d'ametlers s'aigo fins a on va arribar.

D'aquesta em despediré, perdonau si he faltat, som posada voluntat procurant es quedar bé, es meu nom el firmaré si es que m'hàgeu de mester si s'escrit vos ha agradat.

Francesc Trobat Barceló
Campos, setembre de 1989.

Teulera CA'N BENITO

Miquel Torres Bordoy

Camí des Palmer, s/n.
Tel. 65.09.06 - CAMPOS

tot temps
Sabates - Ortopèdia

Carrer Creu n.º4 Tel.65.05.41 CAMPOS

IUEN QUE . . . DIUEN QUE . . . DIUEN QUE

- Molta de gent ho va passar bastant malament durant la torrentada del passat 6 de setembre.

- Més d'un es va haver d'enfilar per poder salvar la pell. Devers tres hores va estar un pagès fermat a la soca d'un arbre, esperant que baixàs el nivell de l'aigua.

- Després, sense casa per dormir, roba que posar-se, hagueren d'esperar un parell de dies per rebre les primeres ajudes.

- RESSÒ no va criticar al passat número l'Ajuntament per mor d'això.

- Ara tampoc ho farem. És com xerrar amb sa paret, pitjor encara: no serveix de res, i a més ens arriben gal·tades de pertot.

- L'Ajuntament tot ho fa molt bé, que vol dir!. I el que el critica és que és un provocador, un comunista, un del GOB, un "d'aquells" o és que "no està ben informat" (sic).

- Hi ha una partida de persones a les quals el poble de Campos els hi deu molt: en Tomeu de "Ca na Quela Metge", n'Arnau Perelló, i

tants d'altres que ajudaren als que estaven en perill, sense demanar res a canvi, i sense esser la seva obligació.

- Hagués estat molt "guapo" que ho hagués fet qui tenia l'obligació, hauria vist que la revista no només serveix per criticar.

- Les normes subsidia-ries han passat el període d'informació pública.

- A Palma no aprova- ran la gran quantitat de zones urbanitzables que hi ha pre- vistes a tot el terme, i especial- ment darrera Sa Ràpita.

- S'haurà de demostrar que ajudaran a pujar l'econo- mia de Campos. hi faran feina els picapedrers, fusters, ferrers, pintors, rajolers, guixaines, etc., campaners, o serà el darrer somni d'un estiu que ha pas- sat ràpid com un glop de Whisky?.

- La vila s'enriquirà amb una nova publicació. Podria sortir aquest mes.

- Els seus pares (en Pepé i n'Uniocampanera) esperen feliços el moment del part.

- Encara no se sap si sortirà mascle o femella, però

es confia que cresqui sà i fort.

- RESSÒ sent una gran satisfacció en veure que tendrà un germanet. Li ajudarà a caminar, li canviarà els drapets, i li donarà el biberó. No li regalarà cap doblor perquè els seus papas en tenen molts, i no consentiran que li faci falta res.

- La nostra revista ja és grandeta i no ha de menester almoines de ningú.

- L'apotecaria de Ca'n Rosa s'ha venut al metge Ramon. una tradició familiar que s'acaba després de tants d'anys venent xarops, supositoris, pastilles, i altres remeis per a les nostres innombrables maleïties.

- Tornam a tenir elec- cions. Cada quatre anys el mateix "show", total, sempre guanyen els mateixos.

- Com és costum, el Partit Popular es gastarà a Campos una p... de doblers, embafant a la gent, ompliran de paperassa els carrers, ens convidaran a beure (salut!), i tornaran a omplir la senalla de vots. I que no és "guapo" això?.

- Els al.lots del PSM no marejaran a ningú. Els

doblers de la campanya a la vila els destinaran (a través del fons social de l'Ajunta- ment) als afectats per les inun- dacions.

- Els "sociatas" ja no demanen el canvi. Va molt bé estar en el poder. Reben de per tots els costats, els acusen de tot, però ells mantenen i asse- guren que són el millor "para España".

- No s'ha d'oblidar el "cedeset". En Miquel Mas ens dirà que el millor camí és el d'enmig, el que va pel centre. Així pots tombar a l'esquerra o a la dreta segons com bufi el vent.

- Ca'n Pere Ignasi no serà tomà. Esperaran a que una bona tempesta, o un camió "descontrolat" l'acabin d'es- bucar.

- El patrimoni històric importa ben poc.

- Tal vegada no els importa gens.

- Hi ha dues candida- tures noves per a les municipals. I no vos direm res més.

PAGO - FIGO

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ

Avda. La Virgen, s/n. - Tel. 65.06.75

PROHEMA S.A.

Estació de Servei núm. 5.512
CAMPOS

Taller Mecànic
CA N'ARNAU

Carrer Provenza, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

Clínica Veterinària

C/. Nicolau Oliver Fullana, 1 - Tel. 65.07.31 - CAMPOS

***VACUNES**

***RAIGS X**

***CIRUGIA**

HORARI: Dilluns a Divendres, de 16'30 a 21 h.
Dissabtes, de 10'30 a 12'30 h. i de 17 a 20 h.

CARTES DELS LECTORS**FESTES DE LA MARE DE DÉU D'AGOST '89**

Al número 11 d'aquesta revista, que va sortir al carrer dia 11 d'Agost per tant, abans de les festes, i a l'espai dedicat a Diuen que... sortia un escrit que deia "El més paregut a res, són les festes del nostre estimat poble".

Tenint en compte que les festes encara no havien començat quan es va publicar la revista, jo em deman: Com es pot criticar una cosa abans que passi? Estic totalment d'acord amb la crítica constructiva, però pens que primer ha de succeir una cosa i després, si cal, s'ha de criticar, però baix el meu punt de vista, el que no es pot fer és criticar una cosa abans que passi.

D'altra banda, dir que no estic d'acord amb el que es diu a l'escrit abans esmentat. Consider que les festes de la Mare de Déu d'Agost d'enguany han estat unes BONES FESTES on hem pogut trobar de tot i molt i per tots els gusts.

El que no puc entendre de cap de les maneres, és la forma de ser de molts de campaners, que no fan més que criticar, és molt bonic estar amagat darrera el terròs, com es sol dir, i esperar que els altres organitzin activitats, i llavors quan les activitats estan enmig del carrer, surten de darrera el terròs i només surten per criticar.

Tampoc puc oblidar l'assumpte dels doblers, segurament aquests dies s'han sentit comentaris que s'haguessen pogut fer berbenes de

més qualitat pagant, però si això hagués estat així també s'haguessen sentit queixes per haver hagut de pagar, i és que els campaners no ens sap greu pagar per anar a una berbena de fora poble, el que ens sap greu es haver de pagar quan es tracta de pagar per veure una actuació a Campos, i sinó recordau comentaris de l'any del recital de Na Maria del Mar Bonet, que per pagar 500 Ptes. hi va haver queixes i en canvi el mateix any pagar-ne 800 per veure En Juan Pardo a Santanyí estava d'allò més be.

Ja sé que En Juan Pardo i Na Maria del Mar Bonet tenen un estil molt diferent, però les queixes haguessen estat les mateixes si per exemple En Juan Pardo hagués actuat a Campos per 500 Ptes. i a Santanyí per 800 Ptes. Els campaners ens queixam per vici o és que els doblers no tenen el mateix valor a Campos que a un poble veïnat?

I per acabar vull donar l'enhorabona a totes aquelles persones i entitats que d'una manera o l'altra han fet pos-

sible que tot el poble de Campos hagi pogut gaudir de les FESTES DE LA MARE DE DÉU D'AGOST un any més.

També vull donar l'enhorabona a l'Ajuntament de Campos per donar el suport a totes les entitats que volen organitzar activitats en aquests dies de Festes.

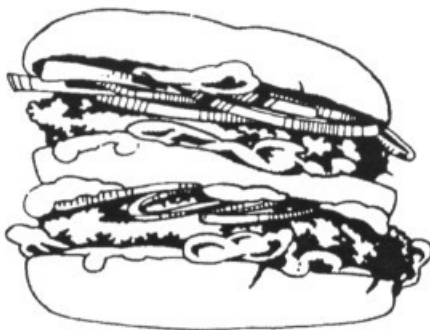
No vull oblidar els Focs Artificials, i felicitar el Sr. Frontera perquè enguany es va lluir.

Ja res més, només agrair a aquesta revista la publicació d'aquesta carta que només ha volgut expressar l'opinió d'una campanera que estima Campos i no pot sofrir com els mateixos campaners apadreguen les seves teulades. Tot és molt bonic vist de darrera però ja no ho és tant quan es tracta de tirar-se enmig perquè llavors es critiquin els resultats.

Catalina Vidal
D.N.I. 43.015.533

CAFETERIA - BAR
<< ES VICI >>

UNA CAFETERIA AMB UNA GRAN
EXTENSA VARIETAT DE PLATS
COMBINATS I ELS REIS DEL
<< SANDWICH >>

Ctra. Palma - Campos, Km., 36
A 500 metres de Campos

NOTA DE REDACCIÓ:

La carta de Na Catalina Vidal és publicada, com podeu comprovar, amb retràs perquè no ens va arribar i, aleshores, l'autora va enviar una segona còpia.

L'autora, molt legítimament, ens critica per unes paraules de Ressò, fa uns números. Només voldríem puntualitzar: Secció "Diuen que..." no és exactament l'opinió de la Revista ja que tots podeu comprendre el to irònic de la secció.

En segon lloc, dir que Ressò critica sense banjar-se, és un poquet sarcàstic, si no és un vertader esforç per un grup reduït i enfeinat, treure a llum, cada mes, un número d'una Revista que intenta ser informativa, sense massa ajudes oficials.

METEOROLOGIA I INUNDACIONS

Les prediccions i les seves limitacions.

Dia 4 de setembre de 1989, a les 11 hores locals, el Centre Meteorològic Zonal de les Illes Balears anunciava, per a l'endemà, dia 5, "precipitacions, en general moderades, que poden ser localment fortes i de caire tempestuós". Per a dia 6 es donaven precipitacions, però no es deia que poguessin ser fortes. Els butlletins del Centre de les 19 h. de dia 4 i de les 7 i de les 11 de dia 5 eren semblants al primer, tant pel que es deia de dia 5 com de dia 6. Dia 5, de fet van caure alguns ruixats de considerable intensitat, però de curta durada, que van totalitzar quantitats poc preocupants, 20 l/m² a s'Arenal, 10 a Palma, etc.

Cap a la nit, apropant-

se el període en què les pluges van fer-se prou grans com per a produir inundacions greus, les prediccions mantienien el risc de pluja forta. El butlletí de les 19 h. de dia 5 donava, per a la nit que s'iniciava, fins a les 7 h. de dia 6, "ruixats tempestuosos d'intensitat moderada, encara que poden ser localment forts", i per a dia 6, des de les 7, encara "ruixats i risc d'algun nucli tempestuós", com volent donar la impressió de que al llarg del dia, de dia 6, les condicions podien millorar un poc, no molt, en congruència, encara, amb la primera de les prediccions a què ens hem referit.

De fet, la nit del 5 al 6, en plena nit, es van produir ruixats i tronades intenses, però encara no greus, afectant

més, al Ponent de Mallorca. La matinada de dia 6, prou d'hora, començaren les grans pluges del Llevant, que assoliren intensitats desmesurades entre les 5-6 i les 9-10 del matí, segons el lloc. Suposam que el diluvi va començar per la costa de Campos i va acabar per la de Capdepera. Sabem, perquè hi ha registre, que a Porreres la màxima intensitat va ser entre les 7 i les 8 i a Sant Llorenç, entre les 8 i les 9. Des de mitjan matí la pluja havia acabat, transitòriament.

Els dies els comptan de 7 a 7 hores, no de 0 a 24, de manera que, si no filam tan prim com per a donar significació a una diferència horària d'un parell d'hores, les prediccions, vista la cronologia que hem revisat, van ser prou ajustades.

Ara bé, el que s'ha viscut al Llevant de Mallorca ha estat una autèntica catàstrofe i els textos de les nostres prediccions són mals de classificar com a catastrofistes, alarmistes. D'un "precipitacions que poden ser fortes", malgrat la paraula "fortes", a l'anunci cert, categòric, d'una barrumbada de 200 l/m² en poques hores sembla haver-hi una gran distància i certament hi és. Però la qüestió és si es pot o no es pot fer l'anunci, com a cosa segura, d'un fet meteorològic extraordinari, com el que ens ocupa. Diguem-ho de tot d'una: la resposta és negativa, no es pot fer. No, ara com ara, amb els mitjans i coneixements actuals, i molt menys a 48, 24 i fins i tot 12 hores de distància.

I així, un servei meteorològic amb aquesta greu mancança, serveix realment d'alguna cosa per a contribuir a aminorar els danys potencials d'aiguades torrencials? Idè jo crec que la resposta aquesta

vegada ha de ser afirmativa, encara que matisada. Els serveis meteorològic, l'Institut Nacional de Meteorologia, concretament, del que el nostre Centre Zonal depèn, han progressat prou com per a poder anunciar, amb 12, 25 hores d'anticipació, el risc, la possibilitat, de que succeeixi alguna cosa d'importància, o, dit d'altra manera, que es preveuen presents els ingredients que fan possible un fenomen fort. I no val dir que això no significa res perquè la possibilitat sempre hi és. No. Aquí, quan parlem de possibilitat, de risc, el que volem dir és que el fenomen, la pluja forta, fins i tot la pluja torrencial, esdevé molt més probable que en un altre tipus de situació, tot i no essent gens segura, essent fins i tot més fàcil que no es produesqui, al menys en grau extrem. Aleshores, si hi ha d'haver organitzats en tot temps plans i serveis per a la protecció civil, a nivell general i local, en una d'aquestes situacions s'han de posar en peu de guerra, llestos per a una actuació ràpida. Així, si l'esdeveniment esdevé, alguns dels problemes es podran resoldre amb més eficiència i rapidesa. Si no succeeix res, millor. Simplement els organismes i forces implicats hauran patit unes incomoditats, que, tanmateix, pens, valen la pena com a precaució.

Dit sigui de passada, per molt organitzats que estiguin els serveis meteorològics i els de protecció civil, el que no es podrà fer, a darrera hora, és eliminar de rel els mals potencialment lligats a la presència de construccions, obstacles i brutor als torrents.

Avui en dia, les prediccions meteorològiques, basades sobretot en els resultats

S'elàstic

Club Gimnastic

- * KARATE-DO
- * APRIMAMENT
- * GIMNÀSTICA
- * MANTENIMENT
- * GIMNÀSTICA PER A NINS (de 7 a 12 anys)

- * PESES I MÀQUINES DE MUSCULACIÓ
- * GIMNÀSTICA ANTIREUMÀTICA PER A LA TERCERA EDAT

HORARI: MATINS: de 10 a 11
CAPVESPRES: de 6 a 10

C/. Àfrica, s/n. - Campos

dels models numèrics que corren en potents ordinadors centrals del serveis meteorològics més avançats, permeten, com deim, anticipar condicions, ingredients, favorables a la formació de pluges fortes, amb una precisió que va augmentant a mesura que els models es perfeccionen i amb una formulació cada vegada més atrevida, conforme els mecanismes que condueixen a la formació de pluges fortes són més coneguts.

Situació meteorològica i distribució de les pluges.

Sense ser exhaustius, s'afavoreixen les pluges fortes a certes àrees d'importants perturbacions fredes de nivells atmosfèrics alts i allà on els vents a nivells baixos aporten calor i humitat. Pel que fa al primer dels factors, la zona perillosa és allà on els vents més forts que envolten la baixa freda s'obren en forma de ventall. Els mapes corresponents a la matinada de dia 6 de setembre mostren com amb dues ocasions es donen simultàneament a la zona de Balears. En aquestes condicions, que, com hem dit, es poden preveure, malgrat que amb cert grau d'imprecisió, fàcilment es formen nuclis tempestuosos, però no és possible concretar on es formarà cada un d'ells, ni quina intensitat particular presentaran. Factors molt locals i pràcticament incontrolables actualment determinen aquest resultat final. Mitjançant el satèl.lit es pot vigilar i seguir, la formació i evolució de cada nucli. Presentam, esquematitzada, la "pel.lícula" Meteosat de les hores anteriors al diluvi del Llevant de Mallorca, que mostra l'evolució de diversos nuclis. Un d'ells, molt petit a les 3.30 h., una busca al sud de Mallorca, creix, es fusiona amb el que hi havia a Ponent i cau sobre

la zona afectada.

Segons sembla, la part més activa de la barrumbada va entrar a Mallorca per la costa de Campos, on es van arribar a recollir més de 180 l/m² a Sa Ràpita i després podria tendir a esmorteir-se. Però, sempre parlant en hipòtesi, l'activa alimentació càlida i molt humida que donaven els forts vents de Gregal presents i, possiblement, l'impuls addicional proporcionat pel xoc d'aquests vents amb les serralades de Llevant, devien produir una reactivació del nucli tempestuós, de manera que sobre l'àrea de més relleu (Sant Salvador de Felanitx i muntanyes properes) es va concretar el màxim de pluja més exagerat, més de 200 l/m², 260 segons informacions no rigorosament contrastables. La distribució de les pluges es pot veure al mapa pluviomètric que mostrem.

El futur

El satèl.lit veu els nuclis tempestuosos des de dalt. No es pot saber quina activitat tenen per dins. Dos nuclis poden tenir una aparença molt semblant essent, en canvi, molt diferents quant a intensitat. Per exemple, el nucli que hi havia a les 5 h. sobre el Ponent de Mallorca no es veia diferent del que s'extenia sobre el Llevant a les 8 h., però ja ho sabem que no actuaren igual!

L'únic mitjà que existeix per a veure els núvols per dins, per a radiografiar-los, per a conèixer la intensitat de la pluja que produeixen és el radar meteorològic. A la darrera fase del pla d'innovació tecnològica emprès per l'Institut Nacional de Meteorologia des de fa alguns anys, es contempla la instal.lació d'una xarxa de 14 radars meteorològics potents, amb cobertura gairebé total del territori de l'Estat, ja n'hi ha

tres funcionant experimentalment. A Mallorca n'hi correspon un i està previst instal.larlo a l'Atalaia Freda d'Artà, l'únic emplaçament possible. Diverses dificultats l'han col.locat el darrer de la cua. No obstant, si no s'ha de vèncer problemes nous, esperam tenir-lo operatiu d'aquí un parell d'anys.

El radar, la xarxa de radars, permetrà veure les pluges i la seva evolució mentre es van produint i fins i tot anticipar unes poques hores la seva tendència probable. Això ha de permetre orientar molt millor, ja en moments crítics imminents, l'actuació dels serveis de protecció regionals i locals.

Una de les angúnies que s viuen en moments com els passats és que no sabem realment que és el que està succeint, per on plou, amb quina intensitat, cap a on es dirigeix el ruixat més intens. Tan sols l'abnegada contribu-

ció dels nostres altruistes col.laboradors, repartits per totes les Balears, ha permès construir un mapa provisional de pluges, com el que mostrem, però ja hores després d'acabat l'episodi, i amb molta incertesa. Seria, serà, de gran utilitat disposar d'un mapa semblant en temps real i fins i tot una mica avançat, al menys a nivell de probabilitat.

Agustí Jansà i Clar
Director del
Centre Meteorològic Zonal
de Balears

Fig. Pàgina 11 ↗

Café
TURISME

LEDER CLUB

boutique

- Confecció de prenes de pell a mida
- Complements de moda
- Articles de regal

Carrer Creu, 2 - CAMPOS
TEL. 65.26.11

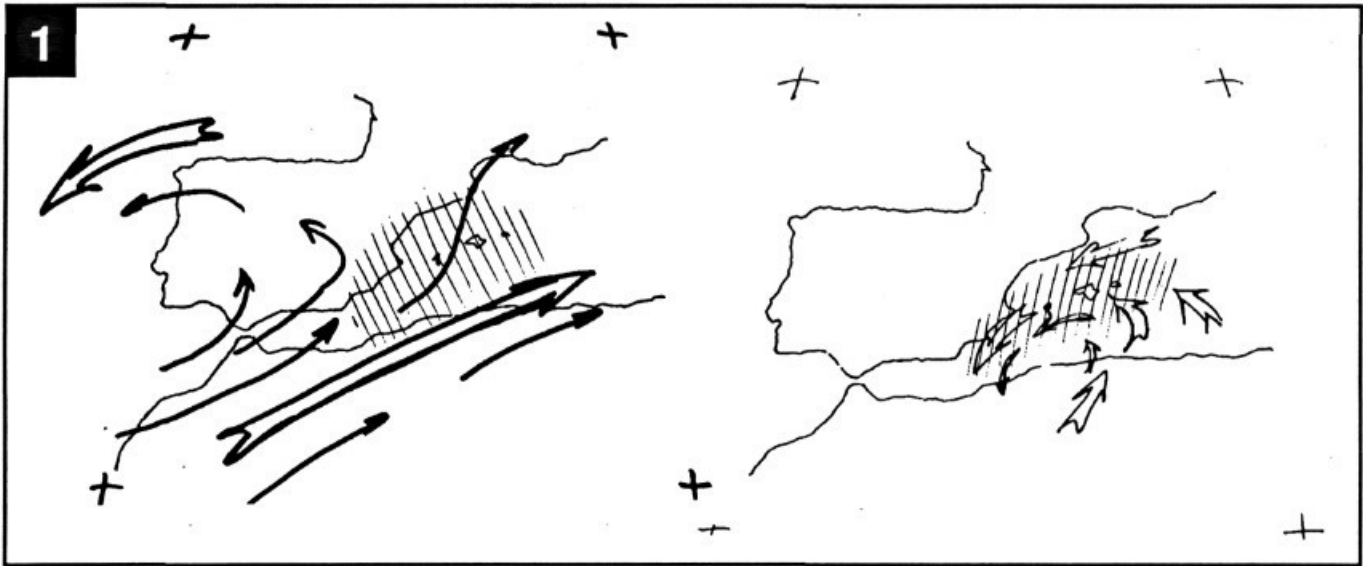
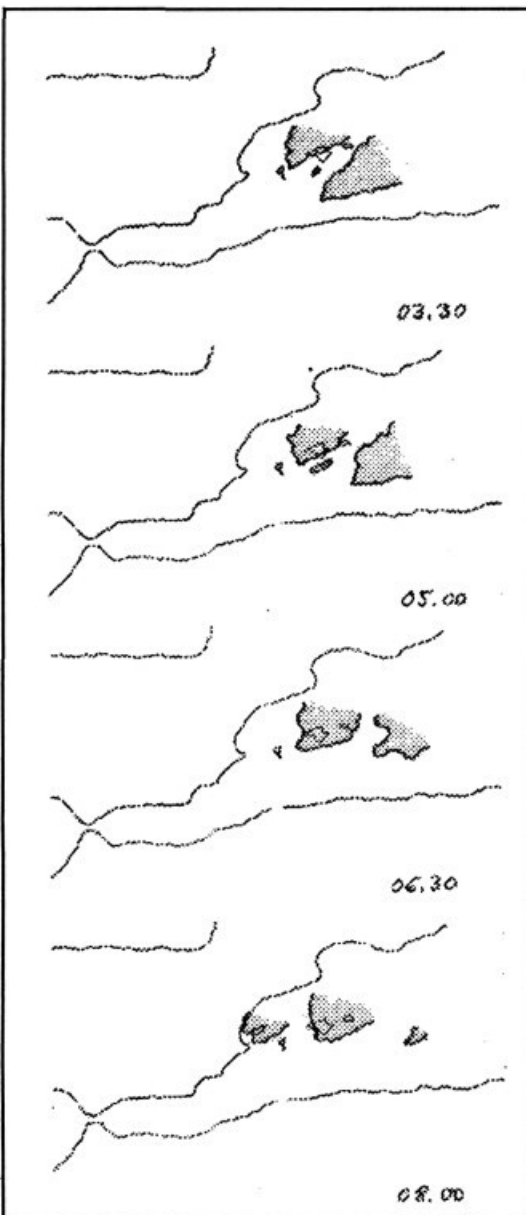
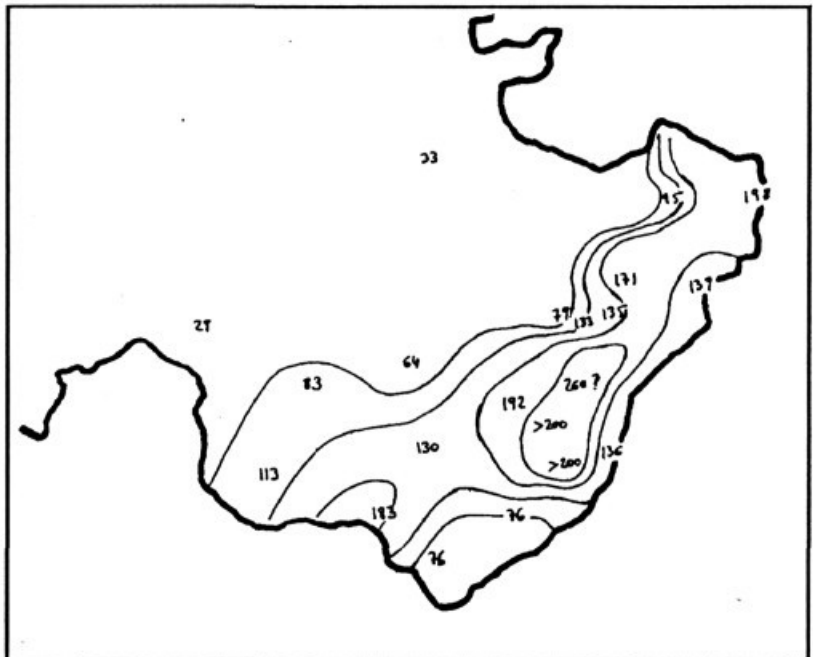

Fig. 1.- Esquema de la circulació atmosfèrica en nivells alts (esquerra) i nivells baixos (dreta). La zona rallada té possibilitat de formació de nuclis tempestuosos.

2

Fig. 2.- Nuclis tempestuosos vists pel Meteosat Dia 06-09-89 (Hores Locals).

3

Fig. 3.- Mapa pluviomètric provisional del Llevant de Mallorca per als dies 5 a 6 de Setembre de 1989. Estan dibuixades les isoietes de 80, 120, 160 i 200 l/m². (dades del Centre Meteorològic).

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos

Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

CAMPOS - FIRA '89

MOSTRA D'ART SAGRAT DE CAMPOS

Del 18 al 22 d'octubre
<<SES ESCOLES VELLES>>

**AJUNTAMENT DE CAMPOS
PARRÒQUIA SANT JULIÀ**

ORGANITZACIÓ I MUNTATGE:

***CENTRE CULTURAL DE CAMPOS
CORAL SANT JULIÀ***

Això són part dels Torrents que investiren el dia 6 de Setembre.

Als pròxims números es publicaran les altres parts del Terme.

Font: Mapa General de Mallorca - J. Mascaró Pasarius

- CAN JARDINS, CAN PESTA I CAN MONSERRAT CORONELL - TRES FINQUES AGRÍCOLES CAMPANERES REBEN LA VISITA DEL PRESIDENT CAÑELLAS.

En Gabriel Cañellas, president del Govern Balear, en Pere Morey, conseller d'Agricultura, i diversos tècnics d'aquesta Conselleria visitaren, el passat 26 de setembre, tres finques agrícoles de Campos, amb la finalitat de conèixer el grau d'informació dels pagesos sobre les ajudes que els corresponen a causa dels mals soferts per la torrentada del mes passat.

L'objectiu de la visita també era comprovar l'estat en què havia quedat foravila, comprovar els danys i informar els foravilers.

En Francesc Blasco, cap local de l'Agència d'Extensió Agrària, s'encarregà de seleccionar les tres finques, Can Jardins, Can Pesta i Can Monserrat Coronell, d'entre totes aquelles que han patit les destrosses. No es tractava de veure grans extensions, sinó de poder parlar amb petits propietaris, de tenir un contacte humà en suma.

Blasco guià la comitiva, formada per autoritats, tèc-

nics i periodistes, a les esmentades finques, on els seus propietaris estaven ja esperant la visita. Caldria que no hi era present cap representant de l'Ajuntament, ja que la Corporació Municipal no havia estat avisada. Segons pogueren saber, la "excursió" (en paraules d'en Cañellas) havia estat organitzada per la Conselleria d'Agricultura, la qual no cregué convenient avisar les autoritats municipals, a causa de l'actuació d'en Guillem Mas davant la tragèdia. Encara n'hi ha que se'n recorden que l'endemà de la torrentada demanaven pel batle i els deien "és de viatge".

"Can Jardins", situat a

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

Es Palmer, va esser el primer hort que es va visitar. Na Francisca Lladonet, la seva propietària, i el seu home, en Cosme Bonet, varen explicar al president els prejudicis que per a ells ha suposat el desastre: malbé als mobles i desaparició de la terra per conrar.

A Can Pesta, un hort situat a Es Figueral, l'aigua havia destruït tota la collita de canyamel. El seu propietari,

n' Andreu Vallbona, mostrà com el fang envaïa la collita, assenyalant que seria impossible el seu aprofitament, ja que estava plena de brutor. N' Andreu explicà també que uns terrenys de secà quetenia havien quedat totalment

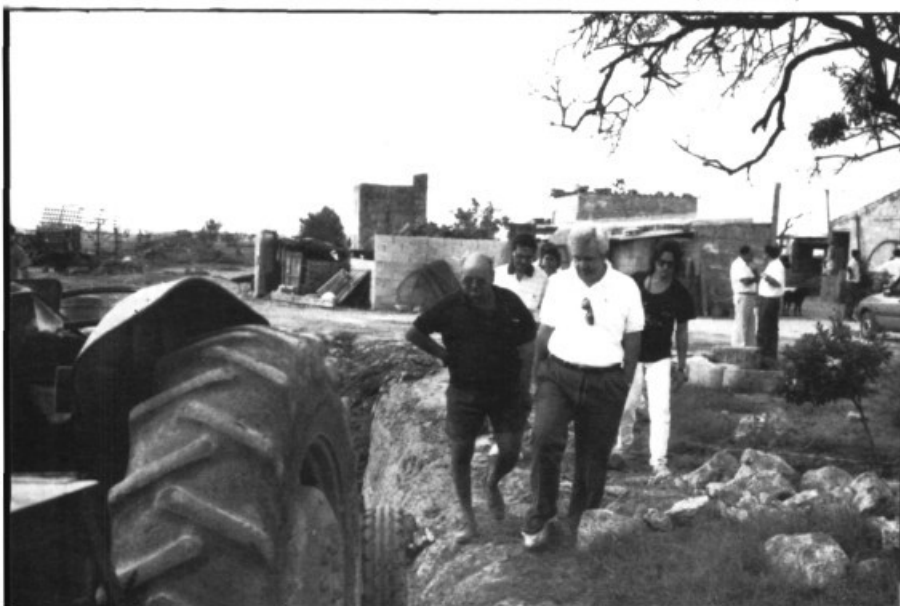
pelats, i, per tant, ja no li farien cap profit. "No en podré treure res, però hauré de pagar la contribució igual com si no hagués passat res", es lamentava.

Can Monserrat Coronell és una altra finca d'Es Figueral, propietat de Monserrat Sastre i Margalida Adrover. Un sementer que tenien aprop del que és el torrent de Son Negre havia quedat tot ple de pedres. Na Margalida expressava el seu optimisme davant el futur de l'agricultura dient-li a en Cañellas: "Què hi guanyarem arreglant tot això si foravila no treu res ja?, a la qual cosa el president del govern autònom li respongué "el cel guanyareu, el cel".

En Gabriel Cañellas animà a seguir lluitant per aconseguir "treure el carro" de la pagesia, ànims que no foren acceptats del tot pels pagesos, els quals entenen que el sector va malament, i que bona cupa de tot això la té l'Administració.

X.A.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

LES AJUDES OFICIALS A LES PERSONES AFECTADES PER INUNDACIONS

Tot d'una que va acabar el temporal, les Administracions s'apropren al nostre poble a veure què hi havia per fer, després d'haver passat allò més urgent i pitjor.

El Govern Balear ha dictat algunes disposicions i ha posat els seus mitjans (de les Conselleries d'Agricultura i d'obres Públiques, principalment) a treballar en la reconstrucció de camins rurals, i carreteres. També, just després del fatídic 6 de setembre, varen ajudar oferint menjar per als animals, als més afectats, que havien quedat sense res. Varen seguir les

❑ La subvenció serà d'un 30% del Pressupost PRÈVIAMEN aprovat.

tasques d'avaluació dels danys. El Govern Balear va disposar l'elaboració d'un Cens d'Afectats la qual cosa es fa amb la col·laboració de l'Ajuntament. Aquest ajuda a tramitar les peticions d'ajuda i també ha actuat en la xarxa viària del poble -nucli urbà- posant alguns parats i rebaixant i asfaltant de nou alguns carrers conflictius.

Així i tot els veïns del carrer de s'Aigua s'han vist afectats per aquestes mesures i alguns han hagut d'arreglar

les seves voravies, per tal de poder entrar el cotxe a la portassa.

El Govern Central va dictar, dia 15 de Setembre, un Reial Decret de mesures urgents a les comarques afectades. S'estableixen tres tipus d'obres: els torrents.

- D'interès general: els camins rurals i també la restauració de finques que hagin perdut més d'un 50% de superfície agrícola.

- D'interès privat: reconstrucció dels altres elements i instal·lacions. La subvenció serà d'un 30% del Pressupost PRÈVIAMEN aprovat. És a dir, la major part de les obres.

- Obres complementàries: per cooperatives: un 20% de subvenció del pressupost prèviament aprovat i un avanç o préstec al 4% de la resta (amortitzar en 20 anys).

Els expedients de petició d'ajudes "s'acorden" per una Comissió Interministerial, en coordinació amb Comunitats Autònomes.

L'Ordre Ministerial de 20 de Setembre que desenvolupa aquest Reial Decret concreta que els Expedients se tramitin per la Comunitat Autònoma, la qual també es RESOLDRÀ.

Hi ha un model de petició d'ajuda.

Amés en aquesta Ordre es preveu la possibilitat d'ajudar en els casos de pagesos que tinguin préstecs del Ministeri d'Agricultura. L'ajuda seria ampliar el plaç de pagament fins a tres anys. □

BOE núm. 736 Jueves 21 septiembre 1989 29643

Ayeró
Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Expediente número _____

MINISTERIO DE AGRICULTURA, PESCA Y ALIMENTACIÓN	COMUNIDAD AUTÓNOMA DE _____	REGISTRO DE ENTRADA
---	-----------------------------	---------------------

Dir: _____ con documento nacional de identidad número _____
 Dife: _____
 Calle: _____ nº _____
 (En explotación agrícola afectada en: _____)

Municipio _____	C.P. _____	Población _____	Número de fincas _____
-----------------	------------	-----------------	------------------------

DECLARACION DE DAÑOS

Descripción	Límite Superf.	Valoración
Descripción sucinta de los daños:		

Acordados al Real Decreto 1113/1989, de 13 de septiembre, y disposiciones que lo desarrollan, se declara:

1. Ayudas

Finca	Superficie afectada	Presupuesto
-------	---------------------	-------------

2. Ampliación del plazo de entrega o amortización de préstamos

Cupo	Modificación de préstamo
------	--------------------------

A la presente solicitud se acompaña la siguiente documentación:

Entendiendo que cualquier falta de documentación exigida en esta forma de actuación, o el mal uso de la ayuda solicitada será causa suficiente para denegar o reducir en todo o en parte la misma, salvo prueba en contrario.

_____ de 1989
El solicitante.

**TALLER
PNEUMÀTICS
I EQUILIBRATS**

MIQUEL BORDOY
SERVEI DE PNEUMÀTICS:
MICHELIN
I
GOODYEAR

**VENDA BATERIES VARTA
I REVISIÓ FARS**

Carrer Victòria, 57 CAMPOS

ENTREVISTA

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

Entrevistam dos joves campaners que han participat, en col·laboració amb Càritas, Parròquia, Ajuntament i CIM, en la recollida de dades per després poder repartir unes ajudes. Són En Joan Mas, que fa 3er. de BUP i En Pep Oliveres, que comença estudis universitaris enguany. Ells mateixos ens ho explicaran.

Ressò.- Joan, tu que ets el més jove, ha estat difícil la vostra tasca, quines dificultats hi heu trobat?

Per a mi, no ha estat difícil. Perquè la tasca que hem realitzat no ha estat d'altra que anar pels llocs damnificats, omplir uns impresos i seguir cap al lloc següent. Després anar a unes quantes reunions per repartir els doblers. Si bé hi ha hagut qualche dificultat no ha estat d'altra que l'hora de repartir les ajudes, i això ho dic perquè és molt difícil repartir les ajudes de forma

adequada, per tal que cadascun rebí les ajudes de la manera més justa possible, conforme amb el mal que ha sofert, i la seva situació socio-econòmica.

Ressò.- Pep, vosaltres participant en això, heu vist molts de desastres familiars i econòmics, a fora vila, principalment; què vos ha impressionat més?

El que més ens ha impressionat, ha estat veure gent que ha quedat sense un llit on poder jeure o sense unes sabates per canviar-se, i la incapacitat de poder treure el cap endavant degut a les destrosses que també han sofert a les terres que ells conraven i gràcies a les quals podien viure. També ens ha impressionat, veure qualche família de gent major, que vivien amb molts pocs recursos, i aquests pocs recursos que tenien se'ls en va dur l'aigua.

Ressò.- Joan, com així vos vàreu enrolar en aquesta feina?

Doncs mira, aquestes ajudes s'han repartit mitjançant Càritas i el CIM i aquests han delegat a cada poble uns

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

quants representants per anar a recollir mitjançant aquests impresos el mal que havia causat l'aigua a dins les cases. El CIM va deixar la tasca en mans de l'Ajuntament, i Càritas en

mans de l'Església, l'Ajuntament va delegar a En Guillem Adrover (de Sa Canoveta) i l'Església representada per D. Gabriel Reus ens va demanar a veure si ho volíem fer, i nosaltres que estàvem en temps de vacances i no fèiem res els horabaixes vàrem acceptar.

Ressò.- Les ajudes, quan estaran i com, en mans dels afectats?

El CIM i Càritas ens han dit que demà (03.10.89), (tres dies després de recollir les dades i tenir la reunió amb representants de dits organismes, per administrar els doblers), arribaran. Les ajudes arribaran a les mans dels afectats a través d'un xec nominal, amb la condició de presentar factures, que justifiquin que els doblers s'han

LEONOR MIRÓ ROIG

FRUITS SECS

Vos ofereix, per a festes, aniversaris, i qualsevol altra ocasió, un gran assortiment d'aperitius, fruits secs, llepolies i llegum. Tot a la menuda amb la garantia de

Truyols. Fruits Secs de Mallorca, S.A.

*Carrer Ferrocarril, 1
07630 CAMPOS*

emprats per solventar els danys materials fets a dins la casa.

Ressò.- Quins criteris s'han seguit per donar-les?

Els criteris que es varen exposar el dia 26.09.89 varen esser molts perquè tothom estàs conforme amb aquests criteris, que com ja he dit és molt difícil; aquests criteris no els anomenaren tots perquè no bastaria tota la revista però els principals són aquests:

A) Mirar la quantitat del mal que havia fet l'aigua dins la casa.

B) Els factors socio-econòmics de la família afectada.

C) Els doblers de que es disposaven. Aquests tres puns són el més importants.

Ressò.- Anant per les cases, xerrant amb la gent, creis que el mal ha estat més econòmic o també ha afectat la moral i la il.lusió dels afectats?

Certament el mal més gros ha estat l'econòmic, però també s'ha de dir que també els ha afectat un poc moralment, ja que els cultius anaven malament, i ara més malament aniran.

Una cosa hem de dir i és que la gent de Campos no es vincia fàcilment, un fet d'això és que quasi tothom adobava l'espanyat i qui no tenia res espanyat era a cal veïnat per ajudar-lo.

Ressò.- Contestau-me ara tots dos, que heu après amb aquesta tasca? I, si vos cridassin, hi tornaríeu?

Hem après el bon exemple de la gent campanera, què és la seva caparrudesca. Que maldament estassin rebentats per la feina, o que tot el sembrat s'hagués fet malbé, tornaven a començar amb una gran il.lusió pel mes vinent

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

tornà a començar de bellnou a sembrar el blat.

De tornar-hi sí que hi tornariem però no per veure els desastres que hem vist, sinó que fos per una cosa més bona i xalesta.

Afegir comentaris a una entrevista no és reco-

manable, Ressò però voldria fer palès que aquesta és una mostra, positiva, de la nostra joventut. I això ho deim a majors i joves que s'avoreixen de no fer res.

**Café
TURISME**

**AVANTATGES
SENSE
FRONTERES**

AMB LA COL.LABORACIÓ DE:

- BANCA MARCH
- SA NOSTRA CAIXA DE BALEARS
- BBV
- BANCO BIRBAO AZCARRA
- Caixa Postal

SI TENS ENTRE 15 I 95 ANYS
ARA POTS GAUDIR DE TOT TIPUS
D'AVANTATGES I DESCOMPTES,
NO NOMES A LES BALEARS

I ALTRES
COMUNITATS
AUTÒNOMES, SINO
TAMBE A TOTA EUROPA.
EL CARNET JOVE TRENCA
FRONTERES. TREU-LI PROFIT.

GOVERN BALEAR
CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA
DIRECCIÓ GENERAL DE JOVENTUT

C A R N E T • J O V E

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

En la nostra volta de cada mes hem arribat fins al camí de Ciutat Vell, allà, un poc passades les Escoles, ens trobam amb el Camp Municipal d'Esports. Durant l'estiu, quan els més joves gaudeixen de temps lliure a voler, hi dirigeixen les seves passes freqüentment. Els entreteniments que s'hi poden trobar són diferents, però d'entre tots un és l'escollit de manera especial quan la calor comença a empènyer de valent, és clar que ens referim a la piscina.

A la piscina, esport i plaer es reuneixen, -la cridatòria que sentim així ens ho confirma- i al temps que els joves, i no tan joves, lluiten per minvar els envits del sol, i sense adonar-se'n reben constants injeccions de salut.

Del grup de persones que s'encarrega del control de les instal·lacions, dels diferents curssets i la seguretat dels usuaris hem escollit na

Bel per mantenir una xerrada amb ella.

Na Bel és la socorrista de la piscina, enguany és el primer any que realitza aquesta tasca, i segurament que la seva feina ha contribuït a poder acabar l'estiu sense haver hagut de doldre's de cap desgràcia.

Per encetar la conversa ens diu que nom Bel Lladó Picornell, que li diuen de ca'n Sion i de ca'n Ponset i que té trenta anys. En la seva vida professionals s'encarrega de repartir la correspondència d'un banc i que li agradaria molt arribar a ser monitora dels curssets d'estiu que cada any l'Ajuntament organitza.

Pregunta: Des de quan aquesta afició, Bel?

Resposta: Jo diria que des de sempre, encara que fins fa molt poc temps a Campos no podíem gaudir d'unes instal·lacions d'aquesta mena. Tot va començar quan vaig inscriure el meu fill a un curset, llavors ell tenia mig any, però veient que la cosa li agradava decidírem que els continués durant l'hivern a una piscina de Palma, jo també els vaig seguir i llavors va sorgir l'oportunitat de fer-me monitora, oportunitat que no vaig deixar escapar, i fins ara.

P.: Quina és la teva tasca com a socorrista i des de quan la desenvolupes?

R.: La meva tasca és vetllar per l'ordre necessari per garantir la integritat dels usuaris, a més d'obrir i tancar

a les hores establertes i mirar d'evitar els possibles accidents.

P.: Quins requisits són necessaris per a fer de socorrista?

R.: Bé, jo som monitora, però per fer de socorrista és suficient tenir coneixements de primers auxilis.

P.: Quines normes regeixen el funcionament de la piscina?

R.: El primer que ha de fer qualsevol usuari és dutxar-se abans d'accedir-hi, qui no es dutxa no hi entra. En general puc dir que les normes són estrictament complides, de fet mai no s'ha sentit dir que hi hagués hagut jongs, ni "picor de piscina" ni cap de les infeccions que normalment solen envoltar a aquest tipus d'instal·lacions, cada dia es netegen les dutxes, cosa que no passa per tot, accidents més o menys greus no n'hi ha hagut cap. També és imprescindible que els més petits o aquells que no saben nedar hi vagin acompanyats d'una persona que se'n faci responsable, no es poden deixar les carteres o diners dins els vestidors, etc.

P.: Quines experiències de les viscudes aquest estiu destacaries?

R.: Un estiu és llarg i experiències hi ha temps de tenir-ne moltes, la feina que he fet m'ha agradat molt i el que més destacaria és la gran quantitat d'amistats que he pogut fer; la part negativa és millor oblidar-la, i tret de qualche grupet d'al.lots que han demostrat la seva poca

educació, res d'importància, qualche tall, ensopegades... aniria bé que el balanç cada any pogués ser tan positiu com el d'aquest any.

P.: Quins són els usuaris que més assisteixen?

R.: Els que més vénen són al.lots, gent gran en ve, però poca i els que manco vénen són els d'una vintena d'anys i els homes en general.

P.: En un lloc on es reuneix tanta gent segurament sorgeixen problemes, quina és la gent que us dona més maldecaps?

R.: Pens que són els més grans, sembla que se n'adonin menys de les situacions perilloses; accidents greus no n'hi ha haguts però qualche dolentia, al.lots que remuguen quan els fas alguna advertència i d'altres que passen olímpicament del que tu els dius, però en general les situacions són més gratificants que no enutjadores.

P.: Quina edat té la més jove i la major de les persones que normalment vénen a la piscina?

R.: La més jove és un al.lot que nom Toni que té un any i mig, la major no sé quants anys té, però hi ha dones que tenen fills de desset o devuit anys.

P.: Han tingut bona acceptació els curssets de natació?

R.: Més que bona, jo diria que molt bona, si hi hagués més places hi hauria més gent, fins i tot sé que gent de fora poble vendria en cas d'haver-hi places sense cobrir.

RESTAURANT

Sa Canova

CUINA CASOLANA MALLORQUINA

NUÑO SANS, 27 - TEL. 650210
CAMPOS

Especialitats:

Sopes mallorquines

Cassola

Cabrit rostit

Conill amb ceba i caragols

etc . . .

Hem de pensar que vivim en una illa i que per aquest motiu saber nedar és gairebé imprescindible; i a més, la natació és un esport molt complet i molt saludable i un entreteniment força refrescant, avui és difícil passar un horabaixa amb deu duros, cosa que a la piscina es pot fer.

P.: Quines són les teves aficions, Bel?

R.: Aquest hivern passat he fet gimnàstica i he començat a practicar kàrate, l'esport és una de les millors maneres que conec d'aprofitar el temps.

P.: Creus que manca una piscina per a al.lots petits?

R.: Aniria molt bé tenir una piscina pels al.lots més petits, seria una bona manera de tenir un primer contacte amb l'aigua, la piscina que tenim és molt grossa i impressiona un poc, hi ha hagut casos d'al.lots que la primera vegada s'escalivaren i ja no han tornat pus mai.

P.: Quantes persones

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

feis feina a la piscina?

R.: L'amo en Toni Frare que s'encarrega de tot el poliesportiu i en particular del manteniment de la piscina, llavors hi ha cinc monitors encarregats dels curssets i jo que faig de socorrista.

P.: Què podries dir

als campaners en relació a la piscina?

R.: A la gent que hi va, que segueixi igual i als que no hi van, idò que no estiguin empagucits i que es decideixin d'una vegada.

A nosaltres ja no ens quedava més que acomia-

dar na Bel, agrair la seva col.laboració i la seva tasca, i a tots vosaltres recordar-vos que l'any que ve la piscina tornarà estar oberta per aquells que en vulguin gaudir.

*N. Vives
A. Sitjar.*

Restaurant **OASIS**

Avinguda Safari, s/n. - Cala Millor - Tel.81.03.79
CUINA INTERNACIONAL I MALLORQUINA

NOUS PROBLEMES PER ALS CONILLS

Una nova malaltia, que desgraciadament ha arribat a les Balears, amenaça els conills, silvestres i domèstics.

Una de les peces de caça més importants de les nostres illes, un animal fonamental per a l'equilibri ecològic, pateix avui un nou problema.

El conill silvestre és un dels animals més importants i coneguts de la natura mediterrània.

La seva abundància, fecunditat preverbial i àmplia distribució, el fan una peça clau a molts d'ecosistemes. Es tracta de la presa més important per a molts de caçadors, tant humans com animals.

Els aguait, encaços, caça amb cusses eivissenques, a la mala o amb fura i sendera són sols els mètodes més coneguts de caçar conills.

El conill també és important per a molts de predadors naturals (mamífers o aucells de presa).

L'arribada de la mixomatosi va significar un cop molt dur per a les poblacions de conills, i per als qui les aprofitaven. Els caçadors humans hagueren de canviar de costums (de fet, els primers anys del "mal dels conills", el nombre de llicències de caça va minvar considerablement). Ara els esportistes ja s'hi han avesat, als nombres actuals de conills, els tords o altres animals s'han convertit en les peces de caça més importants.

Per a la fauna caçadora, la pesta fou també un problema. En els anys 50, s'inicià una greu regressió de moltes espècies. Si es combina la manca de preses amb la forta pressió humana, s'explica la disminució dels esparvers, milanes i altres espècies. Per ventura la definitiva extinció de l'Aguila coabarrada i del Mart d'Eivissa (Martes foina) té a veure amb la mixomatosi.

A la Península, els efectes foren encara més notables: el linx, l'àguila imperial i tantes altres espècies del més alt interès han patit molt per la manca de conills.

La secció natural i el temps han permès una certa adaptació dels conills al mal.

Avui, les poblacions de conills silvestres permeten la pràctica de l'esport cinegètic, i a les contrades on l'animal abunda, també ajuda a la dieta dels

predadors salvatges (que, a més, seleccionen els animals malalts, més fàcils de capturar, i ajuden a controlar el mal).

Quan la mixomatosi ja no és el terrible problema dels primers anys, s'ha iniciat una nova epidèmia, segons sembla tant o més catastròfica.

Desgraciadament, el nou mal ha arribat a les Balears.

LA MALALTIA. CARACTERÍSTIQUES I ORIGEN

Aquesta nova epidèmia sembla ser una infecció vírica, que afecta els conills adults.

Les llebres també en són sensibles.

La mort és molt ràpida, en 1 o 2 dies. Els animals queden molt passius, insensibles i finalment tenen convulsions i moren sobtadament.

Quan la malaltia es presenta, poden morir fins al 80% dels conills adults, però a les Balears la incidència ha estat relativament menor.

A les àrees infectades des de fa més temps, els conills arriben quasi a desaparèixer. De fet, algunes comunitats autònomes (Múrcia i País Basc) ha decretat la veda permanent del conill i la llebre, per aquest motiu.

A les Balears, fins ara, la incidència és relativament menor i aquestes mesures no semblen necessàries.

En els animals morts s'observen una sèrie d'irregularitats (sang no coagulada a les venes i pulmons, fetge dilatada, etc.).

La malaltia es denomina "Pneumonia vírica hemorràgica" pel seu origen i simptomatologia.

Sembla ser que el mal és originari de la Xina, i s'ha presentat ja a diversos països d'Europa (França, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Polònia, Hongria, Txecoslovàquia).

A Espanya es va començar a detectar en els mesos de març o abril de 1988, i existeix ja a 11 o més comunitats autònomes.

Afecta tant animals silvestres com domèstics.

Existeix una vacuna experimental, que ha de ser aplicada a cada conill i no transmet la immunitat a les cries. A més a més, sols serveix per a un període

de sis mesos. Obviament, resulta totalment inservible per als conills salvatges. No es coneix encara com es transmet la malaltia d'un animal a l'altre.

QUÈ CONVÉ FER I QUÈ NO S'HA DE FER DE CAP MANERA

Si vosté troba conills morts per causes desconegudes o sap d'alguna mortalitat de conills domèstics o salvatges, actuï ràpidament i d'aquesta manera:

1.- Avisi immediatament el veterinari titular de la localitat, l'Agent forestal o la Conselleria d'Agricultura i Pesca, si és en un dels termes municipals on el mal no ha estat encara detectat.

2.- No mogui els conills morts o malalts.

Això sols ho pot fer personal tècnic, que prendrà les mesures necessàries per evitar la propagació del mal.

3.- És totalment desaconsellable en aquestes circumstàncies transportar conills, repoblar o alliberar-ne. Sobre tot, de cap manera no s'han de dur conills de fora de les Balears, o canviar-los d'illa.

Ha quedat prohibit per Ordre del Conseller publicada al BOCAIB.

4.- És aconsellable que els cunicultors no visitin altres granges, infectades o no.

5.- Els conills morts, en cas d'epidèmia i sobre tot a municipis on ha tengut poca incidència han de ser enterrats o cremats. (Alerta, però, als incendis forestals!).

LA MALALTIA A LES BALEARS

A primers d'abril del present any, es va confirmar la seva aparició a les illes.

L'11 d'abril es notifica l'existència del primer focus actiu a Menorca en el terme d'Alaior, que va afectar 3 explotacions amb 151 baixes.

Poc després, el 25 d'abril, es notifiquen els primers focus a Mallorca: un a Ses Salines i dos a Campos que afecten a conills silvestres.

Gràcies a la feina de camp i de les dades recollides pel agents forestals de la Direcció del Medi Natural, hem pogut elaborar una primera quantificació de la incidència d'aquesta malaltia a les Illes, així com la seva distribució per termes municipals.

A Mallorca la malaltia es va iniciar a l'extrem S.E. de l'illa, avançant cap al N.E. i el pla.

Ha afectat majorment els conills salvatges oscil.lant la seva incidència entre 5 - 10%. Només a un grup de finques de Campos es pensa que ha arribat a afectar a quasi el 30% de la població de conills. Tant a Menorca com a Eivissa, la major part dels casos d'individus afectats es refereixen a conills domèstics.

A Eivissanos s'han confirmat casos de conills salvatges morts per la malaltia vírica.

A Menorca la malaltia s'ha estès per tots els termes municipals, afectant a conills domèstics d'Alaior, Sant Lluís, Maó, Ciutadella, Ferreries i Es Mercadal.

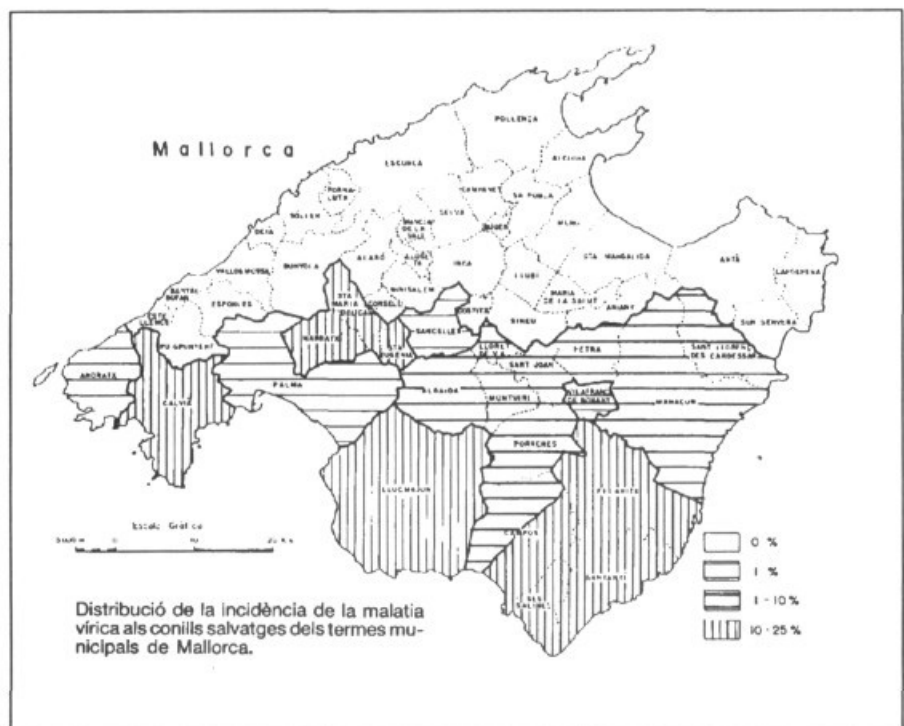
La incidència ha estat més forta que a Mallorca, ocasionant la mort d'aproximadament el 70% dels conills domèstics de les finques on s'ha presentat.

Quant a conills salvatges s'han trobat casos aïllats a Ferreries, Es Mercadal i Alaior.

Després de l'època de caça es podrà tenir una millor informació de la importància d'aquest nou problema per als conills il·lencs.

CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA

Papers de la NATURA N°4

C RISTALLERIA P ERELLÓ

Carrer Palmer, 1

Tel. 65.00.95

07630 CAMPOS

- DUROS PER AL CATALÀ -

La notícia ha saltat a la premsa darrerament, però ja fa mesos que se'n parla: la Generalitat de Catalunya està negociant amb el Govern Central un paquet d'ajuts econòmics per dur a terme la imperiosa tasca de la normalització lingüística.

No falta ressaltar la importància d'aquest esdeveniment que, de fet, significa un canvi qualitatiu, una important inflexió en la política de l'Estat i la seva reorientació cap a la política pròpia d'un estat plurilingüe. En efecte, es podria pensar que el suport econòmic a les polítiques normalitzadores és un assumpte intern o domèstic de les Comunitats amb llengua pròpia, que l'Estat no té per què preocupar-se'n, que se'n pot desentendre: però la veritat és que no és així, per una sèrie de raons.

Les llengües no poden sobreviure sense un estat que els doni suport, i la Constitució Espanyola de 1978 és ben clara en aquest sentit en prescriure que tots els ciutadans i tots els poders públics i, per tant, també, l'Estat, han de protegir les diferents modalitats lingüístiques (Art. 3.3, en relació al 9.1 de la Cont. Esp.). Així ho ha entès, a més, al Tribunal Constitucional en la Sentència núm. 82/1986 de 26 de juny, en la qual podem llegir "No ha de perdre de vista, per otra parte, que no cabe contraponer el castellano en cuanto lengua española oficial del Estado y las demás lenguas españolas" en cuanto cooficiales en las distintas comunidades, como asuntos privativos respectivamente del Estado en sentido estricto y de las Comunidades Autónomas individualmente consideradas. Como añade el art. 3.3 de la

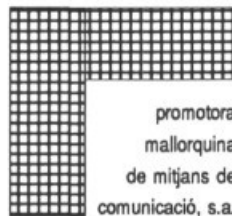
Constitución, "la riqueza de las distintas modalidades lingüísticas de España es un patrimonio cultural que será objeto de especial respeto y protección", respeto y protección que por definición incumben al Estado en sentido estricto y también a las Comunidades Autónomas".

La necessària col.laboració de l'Estat permetrà, a més, reparar el mal històric que aquest ha infligit a les llengües diferents de la castellana.

Si la Generalitat de Catalunya aconsegueix aquesta col.laboració econòmica de l'Estat en el seu procés de Normalització, el mateix dret tenim nosaltres a rebre-la, ja que es tracta de la mateixa llengua i que està en una situació lingüística pitjor. Per això les nostres autoritats haurien d'iniciar un procés semblant. Malgrat que els ajuts que proposa el Govern Central a la Generalitat no tenen un caràcter espectacular, consideram que, atesa la influència i el pes de l'Estat, aquest gest seria decisiu per animar les nostres institucions autonòmiques i locals que no just assignin a la política normalitzadora les miques dels ja exigus pressuposts dedicats a la Cultura, com posava de manifest un reportatge que no fa molt de temps es publicà en aquest diari.

Bartomeu Colom.
Prof. Titular de
Dret Administratiu
de la U.I.B.

**Café
TURISME**

promotora
mallorquina
de mitjans de
comunicació, s.a.

Ràdio Mediterrània impugnarà la totalitat de les emissores de ràdio concedides a les Illes Balears.

PROMOTORA MALLORQUINA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ, S.A., va esser fundada l'any 1979 per trenta-quatre persones representatives d'un ventall de sectors socials i ideològics. El principal objectiu de la societat era crear una emissora de ràdio en català - RÀDIO MEDITERRÀNIA -, que estigués al servei de la cultura i dels interessos comunicatius de les Balears. D'immediat el projecte va aconseguir un ampli suport: escaptaren aportacions econòmiques de 680 accionistes i es recolliren unes quinze mil signatures d'adhesió. Tot semblava anunciar que RÀDIO MEDITERRÀNIA esdevindria una realitat en el moment que l'administració de l'estat fes noves concessions de freqüències radiofòniques. L'any 1981, però l'expectativa va quedar frustrada d'una manera difícilment justificable.

Malgrat la contrarietat, els promotors de RÀDIO MEDITERRÀNIA no abandonaren el projecte. Durant prop de set anys, PROMOTORA MALLORQUINA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ va anar enfortint-se, tant en recursos econòmics com amb l'adquisició d'una certa experiència com a empresa comunicativa.

Fa uns mesos, quan altra volta es varen obrir els terminis per a la sol·licitud de

les noves freqüències que havia de concedir l'administració central, PROMOTORA va creure que a la fi RÀDIO MEDITERRÀNIA aconseguiria el vist-i-plau de l'administració. Tenem la confiança que la nostra petició seria satisfeta en base a tot un conjunt de característiques que avalaven positivament el nostre projecte. Assenyelem-les:

1.- Era un projecte que oferia unes absolutes garanties de pluralitat ja que entre els seus 680 accionistes s'hi trobaven persones de totes les capes socials, ideologies i creences.

2.- Podia contribuir, encara que fos parcialment, a satisfer una demanda social de mitjans de comunicació en català, la reivindicació dels quals ha estat objecte de diverses campanyes que han aconseguit un notable suport popular i institucional.

3.- La creació de RÀDIO MEDITERRÀNIA s'ajustava totalment a la voluntat expressada pel Parlament Balear en la Moció aprovada el 6 de maig de 1988: "El Parlament de les Illes Balears insta al Govern de l'Estat que, en el moment de concedir noves freqüències de ràdio d'acord amb la Llei 31/1987, de 18 de desembre, d'Ordenació de Telecomunicacions, es doni prioritat als projectes que preveuen emetre en llengua catalana, que tinguin el centre de la seva direcció radicat a la Comunitat Autònoma, i amb un espai comunicacional propi per a les Illes Balears".

4.- PROMOTORA era una societat amb una llarga trajectòria, que havia demostrat sobradament, superar tota casta d'obstacles, la seva voluntat de tirar endavant un projecte comunicatiu que comptava amb una base

econòmica suficient i amb unes característiques i uns objectius que el feien totalment singular.

5.- Pel fet d'esser concebuda com una emissora en llengua catalana, RÀDIO MEDITERRÀNIA introduiria en l'oferta de la radiodifusió privada de les Balears -tota en castellà- un element de complementarietat, d'enriquiment i de pluralisme. Així mateix, amb la seva opció lingüística, contribuiria a garantir el dret dels illencs a ser informats en llengua catalana, un dret que els reconeix la Llei de Normalització Lingüística. Igualment col·laboraria a la normalització social de l'ús del català, la qual, segons l'article 14 de l'Estatut ha d'esser un objectiu de compliment obligat per part dels poders públics de la Comunitat Autònoma.

6.- Pel fet d'esser una emissora absolutament autònoma, únicament implantada a les Balears, tendria com a principal objectiu comunicatiu donar protagonisme a la societat illenca, als seus aspectes culturals, socials, econòmics i polítics.

En base a totes aquestes característiques, PROMOTORA MALLORQUINA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ, S.A., creia esser sobradament mereixedora de la concessió d'una emissora de ràdio capaç de cobrir tot l'espai comunicacional de les Balears.

Però, el BOE de dia 1 d'agost va frustrar una altra vegada l'esperança de fer realitat el projecte de RÀDIO MEDITERRÀNIA. El Consell de Ministres, de dia 28 de juliol, fent una interpretació absolutament discrecional de les normatives que el mateix Govern havia establert, va concedir les quinze emissores de FM que corresponen a

Balears en base a uns criteris que segons el nostre parer són totalment impresentables. La decisió de l'administració central mereix el nostre rebuig més absolut per les següents raons:

1.- Ha contradit totalment la voluntat expressada pel Parlament de les Illes Balears en la Moció aprovada el 6 de maig de l'any passat.

2.- El Ministeri de Turisme, Transports i Comunicacions ha incomplert el criteri que ell mateix havia declarat que seria considerat el preferent: "la garantia de pluralidad de la oferta de Radiodifusión y el contenido real en las emisiones de los aspectos socioculturales y educativos de carácter regional o local correspondientes al ámbito de su influencia y cobertura".

3.- Amb la concessió d'aquestes quinze noves freqüències, el panorama de la radiodifusió privada illenca ha experimentat un increment considerable de l'oferta, però es tracta d'una oferta que no aporta novetats enriquidores en la mesura que és bàsicament semblant a la que ja existia. Per tant, s'ha desapropiat estúpidament l'oportunitat d'enriquir el panorama amb la incorporació de nous tipus de productes radiofònics. En definitiva, hi ha més oferta radiofònica però és de la mateixa classe de la que ja hi havia abans.

4.- Les quinze freqüències han estat concebudes o bé a empreses comunicatives que ja tenien un nombre important d'emissores -amb la qual cosa l'administració ha incrementat encara més la concentració oligopolística- o bé a d'altres que han estat creades a correcció, sense que oferissin pel seu currículum la més mínima credibilitat com a projectes comunicatius. En aquest da-

rrer cas, les freqüències no han anat a parar a projectes que respongessin a noves demandes comunicatives, sinó a uns projectes d'objectius obscurs que si han obtingut la freqüència ha estat en base a unes estranyes relacions d'amiguisme profusament denunciades per la premsa local i estatal entre els peticionaris i l'administració. A més a més, en la majoria dels casos els titulars majoritaris d'aquestes empreses afavorides per l'administració són uns personatges totalment estranys a la societat de les Balears.

5.- Amb la seva decisió, l'administració central ha contribuït a marginar encara més la llengua catalana de la radiodifusió illenca. El percentatge del seu ús -en l'actualitat del tot insignificant- encara minvarà més quan pròximament entrin en funcionament les quinze noves emissores. L'administració central ha ignorat el deure de respectar i protegir les llengües no castellanes que l'article 3 de la Constitució encomana a l'Estat. Així mateix, ha fet befa de la Llei de Normalització Lingüística, especialment dels articles del Títol III que parla dels Mitjans de Comunicació social. Abans el govern de UCD i ara el del PSOE, amb la seva negativa, han fet qualque cosa enormement més greu que el no concedir el dret a emetre a RÀDIO MEDITERRÀNIA: han negat als ciutadans illencs el dret a ser informats pel mitjà de comunicació social en llengua catalana, un dret que els és reconegut a l'article 29 de la Llei de Normalització Lingüística. La raó profunda de la negativa a RÀDIO MEDITERRÀNIA pot trobar-se en la política comunicativa aplicada en qualsevol període per l'Estat: foment de xarxes d'e-

missores d'abast estatal que garanteixin la centralització de funcionament i l'ús del castellà com a llengua vehicular. D'acord amb aquesta òptica, a les emissores de les Balears tan sols els és permès funcionar com a terminals, amb dret a tenir una programació pròpia tan sols en uns temps molt parcials i subalterns. Aquest sistema radiofònic, que interessa a l'Estat i a les ràdios que responen primordialment a plantejaments comercials, estableix una estructura radial del sistema comunicatiu: la informació és sobretot unidireccional - del centre a la perifèria - i respon a una concepció centralitzada de l'espai comunicacional. És evident que una concepció de la comunicació d'aquestes característiques és totalment injustificable en un Estat anomenat autònom i que, a més a més, presenta una profunda pluralitat interna, tant lingüística com cultural.

PROMOTORA MALLORQUINA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ, S.A., creu del tot inacceptable la decisió de l'administració central. Per això, ha decidit **emprendre totes les accions legals necessàries per a fer valer el dret de RÀDIO MEDITERRÀNIA a emetre.** La primera mesura que posarem en marxa serà la immediata presentació d'un recurs a la totalitat de les concessions fetes a les Balears.

Creim que la voluntat de satisfer el dret dels ciutadans illencs a esser informats en català dóna una total legitimitat a les accions legals que d'immediat emprendrem.

Mallorca, 28 d'agost de 1989.

Aquest mes toca contestar una pregunta que em fa molta gent jove: Què puc fer per estar més tranquil?

Seria molt interessant poder fer un estudi estadístic de quanta gent -encara que només tractàssim dels habitants de Campos- pateix aquesta alteració que denominam nerviosisme. Crec que descobriríem que devers una tercera part del jovent a partir dels 20 anys (principalment les al.lotes) necessita prendre regularment calmants. També una bona part dels adults necessita medicar-se freqüentment per mantenir a retxa aquest estat emocional i físic que no cal descriure perquè tothom que el pateix entén massa bé els conceptes estar nerviós,angoixat, sentir-se exultat, etc.

Un dels aspectes que més criden l'atenció és la facilitat amb què ens acostumam a prendre tranquil.litzants. I acostumar-se significa haver-ne de prendre de cada vegada més, fins que aquesta sobre-medicació ens duu a qualque altra malaltia o dolència. I a més, desacostumar-se sol esser encara més difícil que combatre els estats de nerviosisme sense cap casta de medicació.

Si pateixes qualque estat relacionat amb el nerviosisme, observa en primer lloc com és la teva alimentació. Prens prou vitamina B en la dieta?

Aquest complex vitamínic és essencial per mantenir en bona forma el nostre sistema nerviós. Aquesta vitamina la pots trobar a tots els productes integrals: pa, arròs, cereals, etc. També dins les verdures i els plàtans. També n'hi ha dins la carn. (el fetge p.e.) i els ous. Si dins la teva dieta hi ha un equilibri de tots aquests aliments, ja fas molt a favor de la milloria dels teus nervis.

Ara bé, beure alcohol destrueix la vitamina B del teu organisme. (Per això els alcohòlics tremolen tant).

Per tot això et recoman que si tens la tendència a estar nerviós mengis aliments amb vitamina B i deixis l'alcohol!

A part de l'alimentació, te'n recordes com convé alenar? Concentra't en alenar lentament i profunda en qual-sevol situació que et posi nerviós i et tranquil.litzaràs aviat. A més, si alenes així com toca tampoc ja no et molestaran les depressions, causades freqüentment pel nerviosisme.

Després trobam, encara, l'aspecte psíquic. Com a persona que ets, t'ac-

ceptes a tu mateix? Pensa que tu ets així com ets espontàniament, i que talment com ets estàs bé! Tothom té el dret a ser i a viure així com ell és. Per tant, procura tenir coratge i actua sempre mostrant tota la teva personalitat. Res d'imitar els altres! Tampoc els teus pares! Tu ets únic. Un poc més de tolerància dins aquest petit poble i tendríem més de la meitat de la gent que pateix dels nervis curada.

La por de no ser o presentar-te com els altres, ja posa nerviós en si mateixa. No creus que la vida sseria molt grisa si tothom es comportàs i fos igual? No vulguis un món de robots! Accepta i intenta respectar les persones que no actuen i viuen com tu. El mal d'un poble petit és que no es pot fer res i molta gent ja ho troba estrany. No trobes que quants més colors surten de les persones, més colors té la vida?

“No canvieu. El desig de canviar és enemic de l'amor. No us canvieu a vosaltres mateixos: estimeu-vos tal com sou.

No feu canviar els altres: estimeu tothom tal com és. No intenteu canviar el món: el món està a les mans de Déu i ell ho sap.

I si ho feu així . . . tot canviarà meravellosament al seu temps i a la seva manera. Deixeu-vos emportar pel corrent de la vida . . . lleugers d'equipatge”

Antoni de Mello.

Juntament amb la pregunta anterior, també em solen demanar remeis contra l'insomni. Ens trobam davant d'un problema bastant freqüent i també derivat del nerviosisme,

Si patiu d'insomni, no cerqueu únicament l'ajuda dels medicaments. També resulta molt fàcil esclavitzar-se i molt difícil desacostumar-se.

No mireu la televisió abans d'anar-vos-en a dormir, i molt especialment pel.lícules que puguin causar tensions. Al contrari, feis una bona passejada -qual-sevol camí de fora vila és ideal- cada capvespre.

No sopeu de coses feixugues. Les coses fregides, la carn, el peix i la sopa són causa de dormir malament. I sobretot sopau, com a mínim una hora abans d'anar-vos-en al llit.

El fum del tabac a llocs tancats també deixa l'organisme malparat per entregar-se al repòs de cada nit. També el cafè, el te, la coca cola i la xocolata provoquen nits intranquil.les.

Si evitant tot això encara dorms malament, i ja series un cas excepcional, hi ha infusions calmants: prens una til.la o una camamil.la, mitja hora abans d'anar-te'n a jeure. No beguis ni mengis fruita poc temps abans d'anar a dormir. Això destorba el ritme del dormir perquè t'hauràs d'aixecar per mor d'una bufeta massa plena i així interrompràs el descans una o dues vegades.

La respiració pot ser util.líssima per a dormir tranquil.lament. Hi ha exercicis de respiració per a relaxar-se i fins i tot dormir-se profundament.

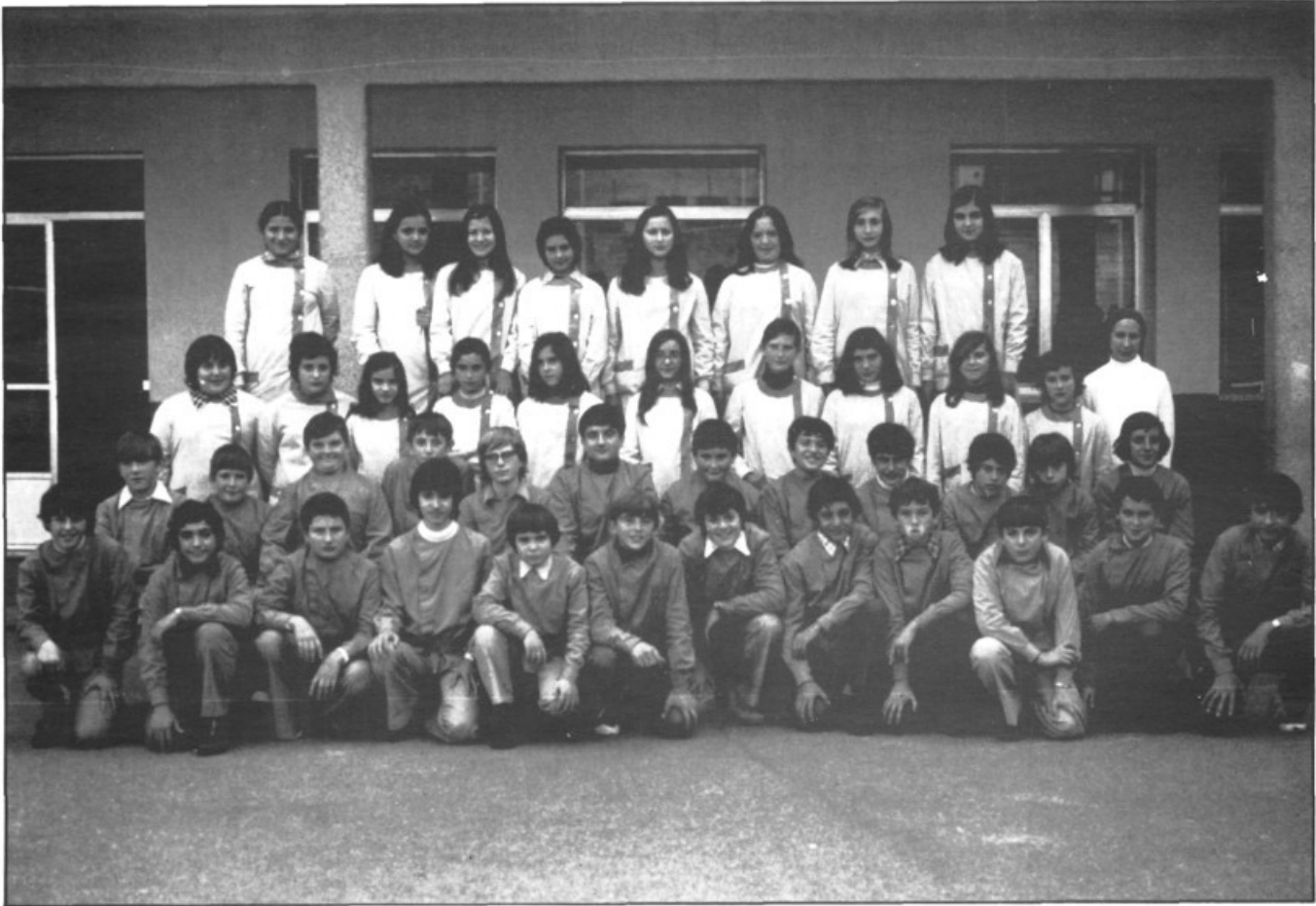
El mes que ve contestaré les consultes referides a: reuma, artritis i artrosis i problemes d'excés de pes.

Clementina Clara.

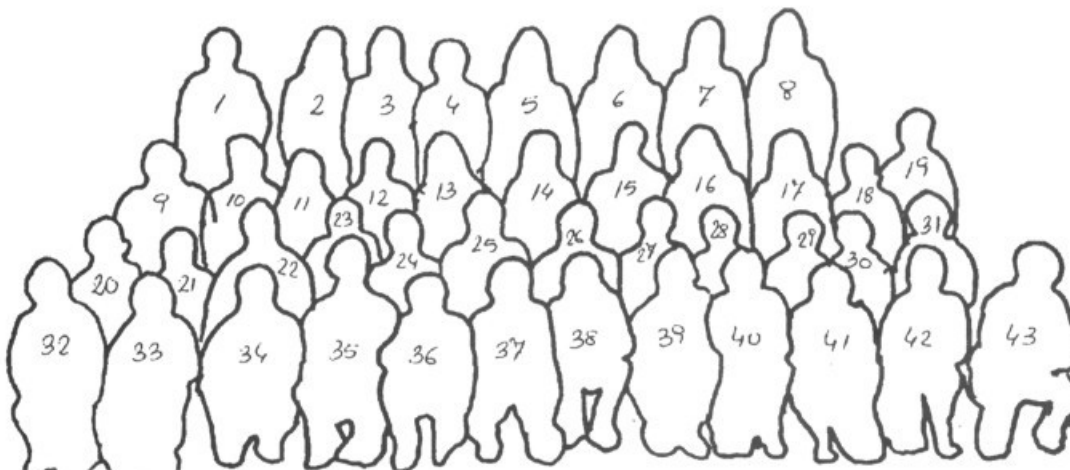

**Café
TURISME**

Curs 74 - 75, 7è E.G.B.

1.- Francisca Mulet Manresa	9.- Francisca Bujosa Oliver	17.- Maria Bonet Cerdà	25.- Joan Mas Clar
2.- Apol.lònia Vanrel Nicolau	10.- Catalina Ballester	18.- Maria Ballester	26.- Pere Vallespir
3.- Antònia Soriano Mas	11.- Isabel Sánchez Giménez	19.- Sor Gabriela Sansó	27.- Joan Veny Oliver
4.- M ^a Antònia Mercadal Manresa	12.- Ana M ^a Puigserver	20.- Gabriel	28.- Andreu Rigo
5.- Sebastiana Barón Mas	13.- Antònia Puig Manresa	21.- Joan Puigserver	29.- Llorenç Cànaves
6.- Antònia Fàtima Bordoy	14.- Antonia Rigo	22.- Andreu Sbert Garí	30.- Vicenç Cerezuela
7.- Catalina Burguera	15.- Monserrat Comas	23.- Bartomeu Lladonet Salom	31.- Miquel RigoVanrrell
8.- Magdalena Blanch Lladó	16.- Milagros Martínez	24.- Martí Serra Payeras	32.- Joan Artigues Oliver

33.- Onofre Juan
34.- Jaume Mas Guaita
35.- Pere Rigo
36.- Julià Ballester Rigo
37.- Joan Vadell
38.- Antoni Julià
39.- Nicolau Lladonet
40.- Antoni Nicolau
41.- Miquel Ollers
42.- Bartomeu Burguera
43.- Bartomeu Barceló

NOTES D'ESGLÉSIA

Amb el temps, hem parlat ja de moltes activitats de l'Església i de la Parròquia. Sempre he dit, i ho mantenc, que la Parròquia fa moltes, mai suficients, activitats, que els cristians som encara ben actius, dins Campos.

No havia dedicat una especial atenció, però, a l'acció social de l'Església. I ara, avui, es fa precís. Per una banda un fet ben cloqüent: la rapidesa d'actuació de Càritas Diocesana i de la Parròquia

(en col.laboració) en el tema de les inundacions. Càritas sempre procura estar allà on fa falta, sense demanar a canvi més que serietat.

A més està la tasca silenciosa de les monges que van a visitar malalts i desvalguts, ajudant en allò que poden. Aquestes visites són per molts, encara que no els falta allò material, un consol, una mostra de sensibilitat, de companyia. Tots sabem què suposa la soledat, més encara, l'abandó.

Avui idò, voldria retre petit homenatge a tots els qui fan possible això, aquesta tasca social, vertaderament evangèlica. Al mateix temps, crec que tots ens hi hem de sentir convidats, d'una forma o altra; la idea dels grups de visita de malalts que va llançar D. Gabriel ve com anell al dit.

**Café
TURISME**

- GRUP RADIOAFECCIONATS CAMPOS

El passat 13 d'agost, a Campos, se celebrà la 5ª Caça de la Guineu d'Ones Illenques.

A les 9 del matí es concentraren els ràdioafccionats locals, un total de trenta, que formaren 10 equips.

Els tres primers classificats de la prova, que començava a les 10 i acabava a les 12, foren els següents: 1er. Biel Sacares Mesquida, 2on. Joan Miquel Vidal Torrens i 3er. Jaume Mas Ferrer.

El dia 19 a les 5 de l'horabaixa començà l'acreditació dels concursants no locals. Es reuniren 18 equips amb un total de 55 ràdioafccionats de Palma, Sóller, Lluçmajor, Santa Maria, Inca, Bunyola, Ca'n Pastilla, Santanyí i Porto Cristo. El con-

cors, que començà a les 6 de l'horabaixa, es desenvolupà per espai de dues hores i acabà amb un sopar de companyerisme, durant el qual es lliuraren els diferents premis.

Volem felicitar l'Agrupació Lluçmajorera com a guanyadora absoluta, així mateix, tots els grups participants i agrair el patrocini de l'Ajuntament de Campos i de Sa Nostra, la col.laboració de les diferents cases comercials i d'Ones Illenques.

La classificació quedà de la següent manera:

- 1.- Agrupació de Lluçmajor.
- 2.- Antonio (Coanegra). Santa Maria.
- 3.- José (Papà Sierra). Porto Cristo.

4.- Francesc (Samurai). Porto Cristo.

5.- Joan (Xubasco). Lluçmajor.

Classificació general:

1.- Gabriel (Willy 77). Campos. 30 més 5 punts.

2.- Antonio (Argon). Campos. 21 més 5 punts.

3.- Joan (Xubasco). Lluçmajor. 21 més 5 punts.

4.- Pablo (Fanton). Inca. 21 més 5 punts.

5.- Antonio (Coanegra). Santa Maria. 20 més 5 punts.

La pròxima "Caça de la Guineu" d'Ones Illenques (la sisena) se celebrarà dia 30 de setembre en una zona entre

els termes municipals de Vilafranca, Petra i Sant Joan. Aquest concurs serà organitzat per tots els concursants que no n'han organitzat durant el present any.

Els ràdioafccionats locals volem lamentar, per manca d'equips portàtils i fixos, no haver pogut ser de la utilitat que haguéssim desitjat durant la torrentada del proppassat dia 6; encara que el que més desitjam és que desgràcies com l'esmentada no es tornin a repetir mai més. Volem recordar-vos que estam al vostre servei i saludar-vos cordialment.

**GRUP
RADIOFECCIONATS
CAMPOS**

*Call Vermell
ràdio*
103.8 F.M.
C A M P O S

Tot just encetada la tardor, Call Vermell Ràdio inicia una nova etapa.

L'emissora de Campos ha tornat a reprendre la seva marxa amb nova saba, nova gent i nous programes.

Des del passat dia 6 d'octubre Call Vermell és amb vosaltres cada dilluns, dime-

cles i divendres de 8 a 10 del vespre, i vos ofereix una programació variada, per a tots els gustos: esports, música, entrevistes, informatius, actualitat...

Volem recordar-vos que seguim oberts a qualsevol tipus de suggeriments i col.laboracions. Si teniu res a

dir idees per aportar no ho dubteu: qualsevol de vosaltres pot ajudar a enriquir i millorar Call Vermell Ràdio.

Nosaltres, amb el suport dels nostres oients farem el possible per seguir andavant.

CALL VERMELL RÀDIO

La història del futbol a Campos passa per diverses etapes. Algunes més bones i altres no tant. El Campos de finals dels anys 40 i principis dels 50 marcà una època d'esplendor per l'esport campaner.

Per tal de fomentar l'afecció a aquest esport es feu l'any 1952, un torneig en què participaren tres equips, equips integrats per jugadors o ex-jugadors del Campos i també per altres més o manco amateurs. L'equip campió fou "EL CANARIO", la foto del qual tenim a continuació, però tots ho feren molt bé com veim amb els resultats afegits amb bolígraf al calendari del torneig. (Una altra vegada, si les trobam, publicarem les fotos dels altres equips)

Foto propietat de Silvestre Ginard

Jugadors.- (D'esquerra a dreta)

- Gori Ollers "Fuster"
- Gabriel "Revull"
- Damià Sunyer "Capità"
- Antoni Oliver "Comunes"
- Miquel Lladó "Parada"
- Llorenç Vadell "de Ses Comunes"
- Joan Ferrer "Lluent".
- Guillem Ballester "d'es Camión"
- Silvestre Ginard "Canals"
- Antoni Ballester "Feliu".
- Jaume Maimó

Calendario del Torneo presentado por la
CASA OSBORNE

Coñac: Veterano	PRIMERA VUELTA		SEGUNDA VUELTA	Coñac: Magno
	23 Marzo	Delcite	20 Abril	
	J. Cultural F. Juventudes	su	F. Juventudes J. Cultural	
	30 Marzo	paladar	27 Abril	
	F. Juventudes F. C. Canario	saboréando	F. C. Canario F. Juventudes	
	14 Abril	Coñac	4 Mayo	
F. C. Canario J. Cultural	Carabela	J. Cultural F. C. Canario		

Representante en Campos: J. Forteza - Antonio Maura, 3

PROPAGANDA

ELECCIONS 89

ELECTORAL

No hi ha cap dubte que les Eleccions Generals del 29 d'Octubre són importants per tot l'Estat i per a Campos.

La informació de Ressò sobre programes i activitats dels Partits, vista la manca de temps i les dificultats per cubrir informativament aquesta tasca, es concreta, tal com ha decidit l'Equip Redactor, en donar un espai INFORMATIU a cada Partit que presenta una vinculació amb Campos, espai gratuït i de lliure ús -dins el marc de la informació-. Per tal d'evitar confusions, els espais publicitaris aniran com a tal.

RESSÒ recomana i demana la participació en les eleccions.

PROPOSTES CDS ELECCIONS 89

CDS proposa una política de creixement econòmic, orientada a la creació de llocs de treball que permeti corregir els excessos de la despesa pública.

A l'educació CDS proposa:

- 1.- Extensió de la gratuïtat de l'educació preescolar.
- 2.- Extendre l'educació secundària obligatòria i gratuïta fins als setze anys.
- 3.- Canviar els plans d'estudi universitaris i de Formació Professional per adequar-los a les necessitats del mercat laboral.

CDS proposa **una reforma fiscal**:

1.- Tributació individual dels casats a l'Impost sobre la Renda (IRPF) inclinant-se pel sistema "splitting".

2.- Introducció de desgravaments en concepte d'estalvi financer familiar.

3.- Simplificació en el IRPF del nombre de trams i reducció dels tipus impositius mitjans i baixos, introduint l'ajustament automàtic de les bases que es poden imposar a l'índex de preus al consum anual.

4.- Reforma de l'Impost sobre Patrimoni establint en trenta-cinc milions el mínim exempt.

A sanitat CDS mostra una gran preocupació pel deteriorament de la qualitat a l'assistència sanitària produït pel període socialista, que té un dels seus trets més intolerables a les llistes d'espera. Per a combatre-ho es proposen, entre d'altres, les següents mesures de xoc:

1.- Creació i redistribució de

5.000 llits hospitalaris.

2.- Promoció de 20.000 ATS i Diplomats en Infermeria.

3.- Dret a la lliure elecció de metge i centre.

En el que fa referència a **Pensions i Assistència Social**, les prioritats del CDS són les que segueixen.

1.- Establir mitjançant llei el **Salari Social** per a joves que cerquin la primera feina. A aquesta finalitat es destinaran tres-cents milions a l'any.

2.- Declarar exemptes d'imposts les pensions contributives de l'Estat i de la Seguretat Social.

3.- En matèria de lluita contra la **droga**, es potenciarà la prevenció sanitària i educativa, se reformarà la legislació penal per sancionar amb major rigor tot el tràfic de drogues i s'incrementaran les unitats de desintoxicació i rehabilitació.

CDS entén que és necessari desenvolupar al màxim l'Es-

tat de les Autonomies. Per això proposa reformar els Estatuts d'Autonomia de l'article 143 igualant les competències per a totes.

El plaç de transferència haurà de concloure en el curs de la legislatura.

En Política Exterior proposa, entre d'altres coses, la negociació de les condicions per a la plena incorporació de la nostra agricultura a la CEE.

En Política de Defensa i Militar CDS propugna un model d'exèrcit professional; per això:

1.- A curt plaç es reduirà el Servei Militar obligatori a tres mesos de durada.

2.- A mig plaç se substituirà el Servei Obligatori per un Servei Voluntari, ben retribuït i en el que es rebi una formació adequada per a la ulterior reinserció a la vida laboral.

El Consell de Direcció Política del **PSM-Esquerra Nacionalista** ha acordat no gastar doblers en la pròxima campanya electoral en els municipis de Campos, Manacor, San Llorenç i Felanitx.

En uns moments difícils per a aquests pobles, tots hem de fer el possible per ajudar les víctimes de la catàstrofe. D'aquesta manera, com a mostra de solidaritat, el **PSM-Esquerra Nacionalista**, maldament sigui un partit humil i amb magres recursos econòmics, ha decidit invertir el 15% del seu pressupost de campanya electoral en ajuts

**EL PSM-ESQUERRA NACIONALISTA
AJUDARÀ ALS AFECTATS
PER LES INUNDACIONS**

per als damnificats de les inundacions. El criteri consisteix en calcular que les desgràcies personals s'han produït en aquests quatre municipis que és on hi ha gent amb manca de serveis de primera necessitat, i la població d'aquests municipis suposa un 15% poc més o manco de la població de Mallorca.

D'aquesta manera els doblers seran lliurats als quatre ajuntaments perquè a través dels seus serveis socials, o mitjançant la fórmula que s'estimi més convenient, distribueixin les ajudes entre els necessitats.

És per tot això que el **PSM-Esquerra Nacionalista**, que es presenta a aquestes

eleccions en la candidatura **ESQUERRA NACIONALISTA (PSM-ENE)**, juntament amb els companys de Menorca i Eivissa, no farà campanya externa de cartells, pancartes, tanques publicitàries o propaganda i publicitat en les revistes dels pobles tal com es fa als altres municipis. La campanya a Campos, Sant Llorenç, Manacor i Felanitx serà austera; s'intentarà explicar el nostre programa i demanar el vot d'una manera oral i realitzant activitats que no suposin gastar doblers.

Convé apuntar que la candidatura **ESQUERRA NACIONALISTA (PSM-ENE)** presenta a Enric Ribas com a cap de llista al Congrés,

seguit de Mateu Morro, Joan Gomila, Bernat Amengual i Joan Mayol entre d'altres. Al Senat per Mallorca es presenten Sebastià Serra i Cecili Buele. L'eslògan de la campanya és "Mallorca ho necessita" i l'objectiu és que Mallorca tenguí veu pròpia a Madrid sense la mediatització dels partits centralistes.

OCTUBRE DE 1989.

**Partit Socialista
de Mallorca
-OFICINA DE PREMSA-**

CAMPANER: DIA 29

VOTA CAÑELLAS

PARAULA QUE ET DEFENSAREM

VOTA

Partit

Popular

P.S.O.E.

ESPANYA, EN PROGRÉS

Estam en plena campanya electoral, altre vegada el poble pot exercir la facultat sobirana de confiar la governació del país a aquell partit que millor cregui que pot seguir la línia ascendent del progrés, de la convivència y el benestar. Altre vegada es presenta davant nostre la possibilitat de votar.

Aquest vot que tots nosaltres emetrem el dia 29 d'octubre, farà que els partits tinguin una representació dins els organismes legislatius de la nació i per tant donarem a través del nostre vot un marge de confiança a unes determinades persones, perquè configuren el futur govern de la

nació.

El joc de majories i minories, donarà la composició d'aquest nou govern que deurà regir els destins de la nostre nació dins aquests propers quatre anys, anys de gran importància a jutjar per les perspectives d'integració total i definitiva a la Comunitat Econòmica Europea, tasca ja començada i que no s'hauria d'interompre durant aquests anys que encara manquen.

I a l'interior del nostre país, la consolidació d'una política que en progrés constant, una vegada encarat des d'una forta crisi en la qual foren necessaris sacrificis ha anat avançant en fermesa fins aconseguir que en molts de camps principalment de l'economia, de la renovació de l'empresa, de la inversió tant propia com de l'extranger, haguin canviat d'una mala situació a una situació estabilitzada i en franc creixament.

Una redistribució soli-

daria dels doblers públics que han fet que es traduïssin en millores dins els serveis públics que pot ser encara no s'han pogut consolidar però que de seguir la mateixa línia poden fer que aquest futur que està situat a la data del 92 ja visqui la plenitud dels esforços realitzats pels dos Governos del PSOE en aquests serveis.

El tractament donat a les pensions, les millores aconseguides, que pot ser que no sien suficients però que intenten acostar-se a un nivell realment digne i que any a any s'acosta més a través de les actuacions de pensions que tendeixen a igualar les pensions i que s'han anat fent extensives a col·lectius desatesos en la seva jubilació. Igualment la generalització de la cobertura sanitària, encara que es puguin assenyalar defectes ha estat un avanç de cara al benestar de la societat. Segur que tot això pot ésser millorable, sempre que es pugui seguir en la mateixa idea que

fins ara ha anat fent progressar aquestes diferents coses, i mentre hi haguí un govern que es pugui mantenir dins la línia traçada.

Espanya avença tranquil·la però en fermesa, seguint una orientació compartida per moltes persones en el sentit de aconseguir una democràcia estable que dugui a una solidaritat social, modernització, seguretat i augment del benestar, la qual cosa ens acostarà al modus de viure europeus i de les nacions més lliures i avançades del món.

Per aconseguir-lo es necessari avançar en el progrés, sense dubtes. Nosaltres creiem que aquest es el camí emprat i que per aquest camí hem de seguir. ELS SOCIALISTES, EL PARTIT SOCIALISTA OBRER ESPANYOL VOL SEGUIR PER AQUEST CAMÍ I SOLS AMBL'AJUD DEL TEU VOT POT FER-HO. VOTA EL PSOE!!!

GORI MIR (*)

"En la meua experiència com a polític he pogut conèixer dues maneres de fer política per part dels polítics. La primera és la d'aquells que avantposen els seus interessos personals als col·lectius. La segona, és la d'aquells que entenen la política com un noble servei i pensen més amb els problemes dels altres que amb els seus personals.

Si tingués que situar-me dins aquesta gran classificació, me posaria entre els segons. Les raons no són fàcils d'explicar, però una d'elles, que tenc molt present, és que administrar els bens públics hauria d'implicar una visió ètica dels problemes i de la societat. Un polític hauria de fer les coses perquè les coses funcionin millor i perquè els ciutadans visquin millor. Per exemple, quan fa sis o set anys vaig preocupar-me molt intensament pels problemes de la salinització de les aigües a

la zona de Campos, així com de les possibles solucions, ho vaig fer perquè baig creure que era la meua obligació trobar una sortida a un poble en crisi i no sols perquè jo fos nat a la mateixa vila. Les nombroses hores de conversacions, viatges, empipaments, etc, etc. que vaig haver de suportar no comptaran al final, és a dir, quan vaig aconseguir l'objectiu proposat. Com el lector pot suposar d'aquella acció no en vaig treure cap benefici personal.

No voldria pecar d'immodest dient tot el que he dit; però crec que les coses s'han de dir pel seu nom. Si ara torn a estar a una llista de candidats al Congrés de Diputats és perquè un grup de gent així m'ho ha demanat i perquè crec que UNIO BALEAR pot esdevenir una força realment important per a fer front als problemes de les nostres illes. Però perquè això sigui veritat, el primer que hauré de fer és convèncer l'elector que votar els grans partits no ha significat plantejar correctament a Madrid els problemes que afecten a les nostres illes.

Ésser diputat o senador dels partits d'àmbit estatal significa estar mut i ésser impotent. UNIO BALEAR vol rompre aquesta dinàmica, que condueix a que els ciutadans de les Balears siguem de tercera categoria. Éssent com som la regió més rica ¿perquè no se'ns vol donar autonomia tal com la tenen els catalans o els canaris? ¿Perquè els serveis que rebem de l'Administració Central -sanitat, justícia, ordre públic, etc.- funcionen tan malament? Els que formam UNIO BALEAR estam ben convençuts que a Madrid només se mos farà cas quan les nostres illes, els seus ciutadans i ciutadanes, siguin capaços d'enviar a les Corts Generals representants que no depenguin ni del senyor González ni del senyor Aznar.

Si aconseguim allò que ens proposam, les coses necessàriament hauran de canviar. Inclús haurà de canviar la manera de fer política a les nostres illes. El nostre projecte, per tant, és molt ambiciós i amb ell hi ha molta gent de vàlua personal i professional que entén la

política tal com deia al principi: com un servei a la societat a la que perteneixen. No una societat teòrica, sinó a la concreta que es diu Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. ¿Què m'importa a mi arribar als més alts llocs del Govern de l'Estat si en la meua terra no he estat capaç de trobar el suport necessari i l'esperit imprescindible per a fer possible trobar les solucions als seus problemes?

Els que formam UNIO BALEAR pretenim que la nostra societat sigui més respectada i que la riquesa que generam amb el nostre treball no se'n vagi de les nostres mans. Un projecte, sens dubte, molt gran, però molt suggestiu. Algun dia s'havia de començar i nosaltres ho hem fet, esperant que ens hi acompanyin tots aquells que creuen que millorar la seva terra i fer-la respectar és una de les activitats més nobles que pot fer un ser humà."

(*) **Candidat al Congrés de Diputats per UNIO BALEAR**

CAMPANER
- VOTA -
ADOLFO SUAREZ

PRESIDENT DE GOVERN

Eleccions Generals 29 d'octubre 1989

ESPANYA, EN PROGRÉS

VOTA

PSOE

MÍTINGS:

A CAMPOS DIA 19 D'OCTUBRE

A SANTANYÍ DIA 20 D'OCTUBRE